

Anul VIII
Nr. 15
APRILIE
2018

REVISTA PAROHIEI ORTODOXE
SFÂNTUL NICOLAE DIN ZÜRICH

DOXOLOGIA

*“Sfânta Euharistie este începutul
îndumnezeirii noastre” (Sfântul Grigorie de Nyssa)*

„Veniți toți credincioșii să ne închinăm Sfintei Învierii lui Hristos, că iată a venit prin Cruce bucurie la toată lumea”

Minunea Învierii Domnului, petrecută dis-de-diminează în prima zi a săptămânii, Duminica, se prelungește în toate Duminicile și în toate zilele, pentru că Mântuitorul Iisus Hristos înviat din morți nu mai moare, “moartea nu mai are stăpânire asupra Lui” (Romani 6, 9). Hristos Domnul rămâne în starea de înviere în veșnicie. Auzim cântându-se la slujba Învierii și în fiecare Duminică dimineața, la Utrenie,

imnul liturgic: “Învieria lui Hristos văzând, să ne închinăm Sfântului Domnului Iisus, Unuia celui fără de păcat. Crucii Tale ne închinăm, Hristoase, și sfântă Învieria Ta o lăudăm și o slăvim; ca Tu ești Dumnezeuul nostru, afară de Tine pe altul nu știm, numele Tău numim. Veniți, toți credincioșii, să ne închinăm sfintei Învierii lui Hristos. Că iată a venit, prin Cruce, bucurie la toată lumea. Totdeauna binecuvântând pe Domnul, lăudam învierea Lui, ca răstignire răbdând pentru noi, cu moartea pe moarte a stricat”. Întreaga teologie a Bisericii noastre, privitoare la Răscumpărarea omului prin Crucea și Învieria Mântuitorului, precum și chemarea către om de a cinsti Jertfa Domnului, sunt sintetizate în această cântare bisericească. Credinciosul este îndemnat prin acest imn să mărturisească permanent dreapta și mântuitoarea credință și să cinstească atât Crucea, cât și Învieria Domnului Hristos, care sunt inseparabile.

Așadar, Biserica Ortodoxă învață că în centrul operei de Răscumpărare a neamului omenesc stau Pătimirile, moartea pe Cruce și Învieria Domnului. Hristos S-a răstignit pentru mântuirea noastră (articolul 4 din Crez), aducându-Se jertfă Tatălui (I Corinteni XV, 3) și a Înviat din morți, făcându-Se începătură a învierii celor adormiți (I Corinteni XV, 20). Sfântul Apostol Pavel ne arată în capitolul al XV-lea din Epistola I către Corinteni, că Învieria Domnului Hristos reprezintă garanția învierii noastre.

În viața noastră a creștinilor, ca și în viața pământească a Mântuitorului Hristos, Crucea și Învieria sunt două realități fundamentale și de nedespărțit. ÎPS Mitropolit Serafim menționa într-o pastorală: “nu putem ajunge la înviere decât prin cruce, iar crucea conține deja învierea, este impregnată de înviere”. Mântuitorul ne cheamă la purtarea crucii, zicând: “Oricine voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie” (Marcu 8, 34). Aceasta înseamnă să acceptăm, fără să ne tulburăm, toate încercările vieții, toate necazurile câte vin asupra noastră și să ne punem nădejdea numai în Dumnezeu. Să fim convinși că Dumnezeu este prezent cu puterea Învierii Sale în toate necazurile și suferințele noastre. În cele din urmă, El le poartă pe toate, dacă-I cerem mereu ajutorul și nu ne pierdem nădejdea și curajul vieții.

Vorbind despre Sfânta Cruce, Părintele Prof. Constantin Coman spunea într-o conferință la Iași: “Crucea este totul pentru noi, este simbol, este recapitulare, este semn, este pecete, este peste tot, ne umple viața. Ne spune mult despre felul în care noi ne raportăm la Sfânta Cruce. Ea este pentru noi, creștinii, soluția, în sensul cel mai plener al cuvântului. Este calea izbăvitoare, este parcursul, direcția înspre care trebuie să mergem pentru a ne împlini, pentru a ajunge la deplinătatea vieții și pentru a ajunge la mântuire, pentru a pași în Împărăția lui Dumnezeu”.

Dar credința noastră ne învață că lucrarea de mântuire a Domnului Hristos, săvârșită pentru noi oamenii, nu s-a oprit la Crucea de pe Golgota, ci a fost desăvârșită în Înviere. Dacă Domnul Iisus s-a manifestat plener prin moarte, tot plener S-a manifestat și prin viață. Viața însă, în puterea ei desăvârșită, nu este cea firească, pe care o trăim cu toții între leagăn și mormânt, ci aceea care biruie moartea și îi tăgăduiește puternicia. În acest sens se exprima Sfântul Ioan Gură de Aur, în “Cuvântul la Înviere”: “Unde-ți este, moarte, boldul? Unde-ți este, iadule, biruința? Înviat-a Hristos și tu ai fost nimic!”.

Învieria Domnului Iisus Hristos a dovedit că moartea nu are ultimul cuvânt. Cu toții cunoaștem acest crud adevăr și anume că moartea nu iartă pe nimeni, de această dată am putut vedea că nu l-a ocolit nici măcar pe Fiul lui Dumnezeu, evident Acesta acceptând să-și dea viața pentru noi. Există în inima oamenilor o anumită teamă când li se vorbește despre moarte, mulți având o repulsie atunci când sunt nevoiți să accepte, fie ei și credincioși, că se vor confrunta cu acest mare adevăr, moartea. Trebuie să fim însă convinși, că prin Învieria Domnului Iisus Hristos moartea a fost învinsă, astfel fiecare credincios beneficiază de următorul adevăr, consemnat de Sfântul Apostol Pavel: “Și dacă Duhul Celui ce a înviat pe Iisus dintre cei morți locuiește în voi, Cel ce a înviat pe Hristos Iisus din morți va învia și trupurile voastre muritoare, din pricina Duhului Său, care locuiește în voi”(Romani 8, 11). Prin acest verset ne dovedește Scriptura, că asemenea lui Hristos vor învia toți credincioșii care au beneficiat de soluția salvării dată de Dumnezeu, Iisus Hristos.

Învieria îmbracă în sânul Bisericii Ortodoxe o importanță fără egal. Aici, întreaga viață liturgică culminează într-adevăr în slujba pascală, sărbătoare a sărbătorilor, prăznuire dincolo de orice prăznuire, “căci toate s-au umplut de lumină, și cerul, și pământul, și cele de dedesubt”. Icoana Învierii reprezintă în mod firesc punctul în care toate converg, centrul din care radiază și în jurul căruia evoluează praznicele împărătești și icoanele acestora.

Învieria Domnului Hristos ne echilibrează existența și gândirea, ne alimentează speranța și credința, ne înmulțește dragostea, ne înnoiește comuniunea cu ceilalți oameni. Învieria ne spune că Dumnezeu ne iubește în așa măsură încât acceptă Pătimirile și Răstignirea, pentru a ne arăta că dragostea nu poate fi pusă în mormânt, iar cine iubește cu adevărat, nu mai moare niciodată.

Participând la slujbele pascale, învățăm din cântarea liturgică că Învieria Mântuitorului Hristos este izvorul oricărei bucurii, este împărțirea întregii creații din Bucuria veșnică. S-ar cuveni ca fiecare creștin să aibă în toate zilele vieții sale întipărită bucuria Învierii Domnului pe chipul său, așa cum Sfinții au reușit să o aibă.

Înălțați sufletește și binecuvântați cu iubirea nemăsurată a Domnului Hristos cel Înviat, să cântăm toți așa cum ne învață Sfântul Ioan Damaschin în Canonul Paștilor: “Ziua Învierii! Să ne luminăm cu prăznuirea și unul pe altul să ne îmbrățișăm. Să zicem fraților și celor ce ne urăsc pe noi; să iertăm toate pentru Înviere. Și așa să strigăm: Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le”.

Pr. Romică-Nicolae Enoiu

SCRISOARE PASTORALĂ LA ÎNVIEREA DOMNULUI

DARUL VIEȚII CELEI NOI

Către tot clerul, cinul monahal și poporul dreptslăvitor din întreaga Arhiepiscopie

Preacucernice Părinte,
Iubiți frați și surori întru Domnul,

Hristos a înviat!

Precum în cea dintâi zi a creației când a zis Dumnezeu: „Să fie lumină!” și a fost lumină (Fc 1, 2), astăzi strălucește cu adevărat Lumina cea pură fiitoare, fără de sfârșit, dar de data aceasta Dumnezeu-Omul Însuși este Lumina, pe care o primim simbolic în noaptea Învierii și o dăm la rândul nostru și celor din jur. Cel care, prin Învierea Sa, ne este temelia credinței noastre, ne dăruiește astăzi o viață nouă în Lumina Învierii Lui, se dăruiește pe Sine Însuși ca Lumină a vieții noastre și ca Viață a vieții noastre. Căci acesta este sensul jertfei Domnului Hristos pe Cruce care duce la Învierea Sa: o nouă viață, plină de Viața care nu se mai termină prin moarte, ci prin Paște, prin trecere la cele desăvârșite și nesfârșite. “Căci știm că, dacă acest cort, locuința noastră pământească, se va strica, avem zidire de la Dumnezeu, casă nefăcută de mână, veșnică, în ceruri. Căci de aceea și suspinăm, în acest trup, dorind să ne îmbrăcăm cu locuința noastră cea din cer, dacă totuși vom fi găsiți îmbrăcați, iar nu goi”, zice Sf. Apostol Pavel (II Cor. 5, 1-3). Dar ce înseamnă goi decât a nu fi îmbrăcați în Hristos, Cel întru care am fost botezați. Căci așa ne poate găsi ziua Învierii, pe noi cei botezați, neîmbrăcați în Hristos, goi de Lumină, goi de fapte bune. Ne poate găsi de asemenea goi de noi înșine, pentru că rătăcind fără lumina Învierii, negăsind pe Cel întru care ne-am botezat, nu ne regăsim nici pe noi înșine, nu știm pentru ce trăim sau care este sensul vieții noastre. Frica de moarte ne stăpânește! Însă lumina Învierii din mormântul devenit Cer ne arată Viața, un nou început pe care îl pune Dumnezeu pentru noi și lumea întreagă, prin Noul Adam, Cel desăvârșit. Putem spune că este începutul din nou al lumii. De aceea citim Evanghelia afară, înaintea porților bisericii, în care apoi intrăm ca într-un nou rai, cetatea păcii, Ierusalimul cel de sus care ne așteaptă. Prin pomul Crucii din care Îl primim pe Fructul vieții, care este Hristos, viața noastră capătă un alt sens, cel al Vieții Lui. Iar prin Mormântul plin de lumina Învierii, însă rămas gol de Cel ce este pretutindeni, vedem împlinirea vieții noastre în veșnicie prin viața Celui-Veșnic-Viu. Odată cu ieșirea din mormânt a Domnului Iisus Hristos, altă lumină și alte sensuri ale vieții și ale lumii ies odată cu El, tâlcuite în iubirea Lui jertfelnică tămăduitoare sau dătătoare de viață și biruitoare a morții și suferinței cauzate de moartea care se apropie de noi. Ea, iubirea lui Hristos, care descoperă iubirea Părintelui Cereș, aduce nouă și lumii lumina dumnezeiască și viața cea după adevăr. «Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat ca tot cel ce crede în El să nu piară ci să aibă viață veșnică» (In. 3, 16). Înțelegem că moartea absurdă căreia nu-i găsim sensul își găsește sfârșitul ei în moartea pe Cruce a lui Hristos și că «Învierea este adevăratul început al lumii», că este o refacere a lumii,

o «creare din nou a omului și a lumii». Am putea spune: «un nou proiect al lumii, al omului, prin Crucea, Moartea și Învierea Domnului nostru Iisus Hristos». «Domnul se zice lumină, viață, înviere și adevăr. Lumină, ca cel ce dă strălucire sufletelor, alungă întunericul neștiinței, luminează mintea spre înțelegerea lucrurilor tainice și arată tainele care nu pot fi văzute decât de cei curați cu inima; viață, ca cel ce dă sufletelor ce iubesc pe Domnul puterea de a se mișca spre cele dumnezeiești; înviere, ca cel ce ridică mintea din alipirea moartă de cele materiale, curățind-o de toată stricăciunea și amorfizarea; adevăr, ca cel ce dăruiește celor vrednici deprinderea neschimbăcioasă a celor bune.» (Sf. Maxim Mărturisitorul, citat în „Lumina din inimi”, ed. Trinitas, Iași, 2003, p. 66)

Iubiți frați și surori în Domnul,

La moartea lui Lazăr, prietenul Său, Îl vedem pe Mântuitorul mai cu adevărat Om – în lacrimi, plângând pentru prietenul Său și familia lui suferindă. Însă tot atunci Îl vedem și Îl înțelegem mai cu adevărat Dumnezeu – înviindu-l din morți pe Lazăr cel mort de patru zile, greu mirositor din cauza descompunerii trupului său. Însuși Dumnezeu devine Omul durerii, pentru a stăpâni și elibera de durere și suferințe luându-le asupra-Și; devine Omul lacrimilor, pentru a șterge lacrimile noastre aducând bucuria biruinței asupra fricii de moarte și singurătate; devine Omul batjocurii, pentru a înlătura batjocura noastră; devine Omul muritor, pentru a înlătura și a strica moartea noastră ca Dumnezeu adevărat!

Ziua Învierii ne găsește și pe noi, ca și pe Lazăr, poate morți nu trupește ca el, dar sufletește, cu mirosul cel greu al păcatului în sufletele și trupurile noastre, dar să îndrăznim, iertarea și vindecarea au izvorât din Mormântul lui Hristos.

Cinstim memoria celor care, creștini ortodocși, au mărturisit și apărât credința în vremurile de prigoană a regimului comunist, morți cu miile în închisori, în lagăre și deportări, pentru care realitatea Învierii a fost mai puternică decât realitatea acestei vieți trecătoare și a morții inevitabile. Cinstim deopotrivă pe creștini și pe slujitorii altarelor, mărturisitori ai credinței ortodoxe, printre care îl amintim pe Patriarhul Iustinian, de fericită pomenire. Mulți au mărturisit credința cu prețul propriei lor vieți – în temnițe și la muncă silnică - nepunând nimic mai presus de dragostea lui Hristos Domnul, care și-a pus viața pentru noi. Mărturia lor, precum și a tuturor celor care astăzi mărturisesc cu prețul vieții în multe zone ale lumii credința în Hristos Cel răstignit și înviat, Cel iubitor de oameni, ne dă putere să căutăm să devenim din ce în ce mai mult prieteni ai lui Hristos, să devenim apostoli ai tainei iubirii Lui pentru noi descoperită prin taina Crucii, pe care o pătrundem

pe măsură ce Îl iubim și căutam iubirea Lui tot mai mult. Hristos are nevoie de noi ca apostoli ai Învierii Lui și ai vieții noi dăruită nouă prin Înviere. Cunoscând și primind darul iubirii Lui, putem iubi pe aproapele nostru precum El ne-a iubit, punând viața Sa cheazășie pentru iubirea Lui. Multe vești rele primim zi de zi din toată lumea și ne cuprinde deznădejdea pentru viața noastră sau a copiilor noștri, dar să îndrăznim să credem că numai în Hristos este scăparea noastră și să punem la inimă cuvintele Domnului, "îndrăzniți, Eu am biruit lumea". "A se împotrivi și a se lupta pentru noi, aceasta a fost fapta Lui; a noastră însă este de a ne bucura de biruință" zice Sf. Ioan Gură-de-Aur (Omilia la Epistola către Romani a Sf. Ap. Pavel, omilia XIII, p. 237).

Ziua Învierii ne găsește pe aceste meleaguri, departe de locurile în care ne-am născut mulți dintre noi, însă ne încredințează că viața noastră nu rămâne a stricăciunii acestui pământ, al nostru prin naștere sau prin adopțiune, ci ne deschide poarta unui alt pământ, cel al Cerului, promis de Dumnezeu Tatăl prin Adam cel Nou, Dom-

nul Iisus Hristos. «El este sufletului ceea ce este temelia pentru casă, seva pentru plantă, capul pentru trup, drumul pentru călător, locuitorul pentru casă. Prin El singur trăim, avem, moștenim. El singur îi dă vieții noastre prezente meritul, iar vieții viitoare slava și fericirea» (Sf. Ioan Gura de Aur, vol. Bogățiile oratorice, p. 52).

Hristos a Înviat !

Al vostru către Hristos Domnul rugător și de tot binele doritor,

† **Mitropolitul Iosif**

Praznicul Învierii Domnului

Mitropolia Ortodoxă Română a Europei Occidentale și Meridionale
Arhiepiscopia Ortodoxă Română a Europei Occidentale

Rugăciune către Sfânta Treime

Preasfânta Treime, Stăpânire de o ființă, pricinuitoare a tot binele; ce vom răsplăti Ție pentru toate câte ne-ai dat nouă, păcătoșilor și nevrednicilor, pe care mai înainte de a ne naște noi în lume le-ai rânduit, și pentru toate cele ce ne dai fiecăruia din noi în toate zilele și pentru cele

ce ai gătit nouă tuturor în veacul cel viitor? Deci se cuvenea pentru atâtea binefaceri și îndurări, să mulțumim Ție nu numai cu cuvintele, ci mai ales cu faptele, păzind și împlinind poruncile Tale; iar noi cu patimile noastre și cu obiceiurile cele rele în nenumărate păcate și fărădelegi ne-am aruncat. Pentru aceasta, ca cei ce suntem întinați, nu numai că ne îndrăznim a ne arăta înaintea preasfintei fetei Tale celei în treit strălucitoare, ci nici preasfânt numele Tău a-L chema, de nu ai fi binevoit Însuși Tu spre a noastră mângâiere a ne vesti nouă; că pe cei drepți și curați iubești, iar pe păcătoșii care se pocăiesc îi mântuiești și cu milostivire îi primești. Deci, caută, o Dumnezeiască Treime, din înălțarea sfintei slave Tale asupra noastră, a mult păcătoșilor; și bunăvoința noastră în loc de fapte bune o primește, și ne dă nouă pocăinței celei adevărate; ca, urând tot păcatul, într-o curvie și dreptate până la sfârșitul vieții noastre să petrecem, făcând voia Ta cea sfântă și slăvind cu cuget curat și cu fapte bune preadulcele și preaînucuiițat numele Tău, al Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin.

Rugăciune

de Radu Gyr

Stăpâne-nsângerat, Domn al luminii
și Veșnicie limpede, Iisuse!
Tu, care ai primit pe frunte spinii
și cuie-adânci în mâinile-ți supuse,

Tu, Domn al Răstignirii și-nvierii
care din cruce ne-ai făcut lumină
și Răsărit din rânile tăcerii
și cântec din osânda-ți fără vină –

dă-ne-nceștarea Ta, dă-ne puterea
din ceasul pironirii-nsângerate,
să ne primim și cuiele și fiera
ca Tine-n marea Ta singurătate.

Pe fruntea țării zâmbetul ți-l pune
și Neamul care-acum osânda-și duce
învață-l Tu amara rugăciune
din clipele suirilor pe cruce.

Cu mâna Ta ca borangicul lunii,
din rânii oprește sângele fierbinte,
închide-n piepturi geamătul furtunii,
sărută-i țării lacrimile sfinte!

Și sus pe crucea crâncena, pe care
stă Neamul nostru-nsângerat, Tu scrie,
Iisuse, un aprins inel de soare,
ca semn al Învierii ce-o să vină.

Și spune morților din lut să nu blesteme,
ci sub trifoi, sub dâmburi, sub secară,
s-aștepte pașii Tăi calcând prin țară
și semnul munților ce vor aprinde steme.

Și spune morților de sub troițe sfinte
că va veni cândva o dimineață
când Neamu-ntreg va fulgera la viață,
cuminecat prin morții din morminte.

POSTUL MARE SAU FASCINAȚIA ÎNCEPUTULUI

Orice început al unui lucru posedă întru sine ceva atractiv, incitant. Poate din pricina acelei mobilizări la care te predis-pune startul, poate din pricina dorinței intense de a finaliza un lucru, fără de care nu poți porni nici o acțiune serioasă sau poate din pricina așteptării la sfârșit a unei binemeritate răsplăte. Cert este că la început gândul nu se îndreaptă niciodată spre evaluarea efortului sau a suferințelor de pe cale, ci doar la finalul mult dorit. Același sentiment socotesc că-l are cineva și în fața Postului Mare. De fiecare dată începem postul, poate cu gândul omenesc la schimbarea regimului alimentar, la anumite înfrânări absolut necesare, la slujbele pline de semnificații din această perioadă. Însă programul ascetic nu reprezintă întreaga rațiune a ceea ce am primit din Tradiție a fi Postul Mare. Și e bine de știut aici pentru orice spirit nonconformist - întrucât postul nu reprezintă un soi de constrângere - și faptul că practica nevoinței postului înseamnă și a-mi dovedi libertatea, afirmarea unui sine liber de dependențe lumești, materiale.

Remarc, totuși, că în ultima vreme postul a început să fie prezentat și ca o perioadă de acumulări, de progres, de desăvârșire, de beneficii aduse atât sufletului, cât și trupului. Perspectiva în cauză nu e una greșită, dar există aici primejdia contaminării de o anumită mentalitate lumească, ce tinde să evalueze lucrurile în termenii eficienței. Postul Mare nu este neapărat o perioadă de acumulări, ci mai curând de noi înțelesuri și explicații, de trăiri formatoare. Însă înclin să cred că mai întâi de toate postul e sinonim cu statornicia lucrurilor cu adevărat esențiale în viața omului, cu așezarea într-o sănătoasă tradiție ortodoxă, care poate să ofere răspunsul la toate întrebările necesare celui doritor să afle de unde a plecat și spre ce se îndreaptă, care voiește să-și afle rostul în lume, dar și la ce se poate aștepta după moarte.

Postul Mare este o perioadă pe care ai ocazia să o trăiești într-un mod cu totul aparte, să faci o experiență cu adevărat dumnezeiască, diferită de nestatornicia, de graba și de lipsa de repere a lumii. Aș zice că postul vine de la sine cu ceva nou. Nu trebuie să inventezi tu! Vei vedea că intrarea în post îți va reda siguranța de sine, te va face să mergi fără grabă la treburile zilnice, pentru că de la trezire și până târziu în noapte te vei afla în mijlocul unui mediu special. Te vei sălășlui în atmosfera dumnezeiască a postului. Vei simți întregul, totalitatea și nu vei mai avea curiozități mărunte. Vei simți că nu ești singur și izolat de societate, ci că te afli în lăuntru celui mai depline viziuni asupra lumii și devenirii ei. Indiferent dacă reușești sau nu să duci pe deplin nevoința postului alimentar sau dacă ajungi să participi la toate slujbele unice din această perioadă. Vei simți că ai rădăcini. Vei ști spre ce te îndrepti. Vei avea o finalitate. Spre pildă, vei avea acea senzație de sațietate ca după o masă bogată după care nu te va mai tenta nimic din bogăția culturii lumești, din descoperirile științei și ale tehnicii, nu te vei mai simți atras de tentațiile plăcerilor ieftine; pentru că nu vei simți vreo lipsă.

Dar ceea ce te face să trăiești cu adevărat apartenența la o tradiție adevărată sunt slujbele. Împărtășirea din acest ciclu liturgic, experimentată de suflet, oferă acel sentiment de siguranță pe care îl ai atunci când te întorci acasă după un drum lung; iar ceea ce ne transmite slujbele este faptul că doar Hristos e casa noastră, după cum se vede limpede în Canonul cel Mare al Sfântului Andrei Criteanul. De aceea, vremea postului devine, pe măsură ce intrăm

în atmosfera specifică de rugăciune, calea întoarcerii spre sine și mediul potrivit pentru adevărata cunoaștere a omului.

Nu în ultimul rând, postul ne rează în starea primordială de dinainte de cădere, acolo unde, precum Adam, te afli doar tu cu Dumnezeu în fața probei, acolo unde se dă testul credinței fiecărui dintre noi. Dar despre aceste lucruri au vorbit pe îndelete Sfinții Părinți. Pentru noi, cei mici, însă, de ajuns ar fi să înțelegem că postul e un nou început, un nou prilej de a ne pune în rânduiala viața, adică emoțiile, motivațiile, cunoașterea de sine și urmarea unui sens. Este o nouă ocazie pentru a ne strădui să recuperăm dimensiunea umană pe care civilizația antitraditională ne-a erodat-o. Abia apoi vom putea lua în discuție perspectiva unui progres duhovnicesc, a unei reale cunoașteri a lumii dumnezeiești. Iar pentru asta trebuie să începem cu începutul, adică cu acel entuziasm al înfrânării pe care ni-l recomandă Biserica noastră.

Nicușor Deciu

Locul Crucii în Sfânta Treime

de Vasile Voiculescu

Nedespărțită Cruce de Iisus
Tu, soață pretutindeni lângă El,
Ca pe pământ și-n ceruri ești la fel
Părtașa slavei celei mai de sus.

Sfânt mădular al unicei Treimi,
Christos te-a luat în sfat pe-aceiași treaptă
și ca pe-un sceptru al veșnicei Crăimi
Te ține-acolo-n mâna Lui cea dreaptă.

Lasati copiii să vină la Mine!

Jocuri de-a limba română

Copiii au o capacitate creativă și afectivă inepuizabilă. Reușesc să dea viață obiectelor în propriul lor univers. În schimb, noi adulții de multe ori filtrăm totul, cenzurăm și încercăm să evităm ridicolul. Copiii însă nu se tem de absurd, se manifestă spontan, începând de cele mai multe ori jocul cu „hai să zicem că...”, „hai să ne prefacem că...”, imaginându-și că sunt eroi, prințese, vrăjitori, etc. Dezvoltarea inteligenței emoționale se realizează prin înțelegerea acestui tip de joc, prin creație. Teatrul este un instrument miraculos în procesul de educare și formare al copiilor. Capacitatea de observare, înțelegere, perseverare, conștientizarea capacității de reacție, de a acționa într-o situație dată, memorarea și redarea firească a unui text, îmbogățirea vocabularului și a cunoștințelor sunt câteva din beneficiile teatrului. Gândul înscenării unui spectacol de teatru îmi încolțise în minte de ceva vreme. Alături de câțiva copii ai școlii parohiale și părinții lor inimoși, cu binecuvântarea Părintelui am pornit la drum. Am ales pentru serbarea Hramului de anul trecut piesa de teatru „Vicleim”, o bijuterie populară în care păstorii și magii ne vestesc Nașterea Mântuitorului. Acestei idei i-au zâmbit și tinerii frumoși cu inima largă și glasuri duioase din grupul „Colindița”. Împreună cu ei copiii au dat viață personajelor. Și-au imaginat că sunt regi, păstori sau îngeri. Reușita lor a fost răsplătită de bucuria celor din sală și de aplauze. Nici încercările nu ne-au ocolit. Textul stufos al Vicleimului, dar de o mare încărcătură emoțională și de o estetică deosebită, a fost din păcate pentru unii dintre copii și părinți motiv de abandonare a drumului început.

Este o realitate faptul că, pentru copiii crescuți în afara României vocabularul lor în limba română va stagna, preferând să comunice în limba pe care o aprofundează la școală. Unii părinți, care au ca limbă maternă română, renunță la a o vorbi cu copiii lor, con-

siderând că le ușurează acestora procesul de învățare a noii limbi, cu toate că sfaturile specialiștilor afirmă contrariul: este bine ca părinții să vorbească cu copiii lor limba pe care o cunosc cel mai bine, limba lor maternă. Ne punem însă firesc întrebarea, ce sens are învățarea limbii române dacă viitorul este aici? Răspunsurile sunt simple: în primul rând pentru ca ei, copiii, să poată înțelege Sfânta Liturghie, să se poată refugia în rugăciune atunci când vor avea nevoie de ajutor; apoi pentru a nu fi privați de valori universale care ne-au format și pe noi: Eminescu, Creangă, Caragiale ș.a.; sau pentru a înțelege modul de gândire, de exprimare, de simțire ale părinților sau ale rudelor rămase în țară, pentru a nu favoriza astfel lipsa comunicării dintre generații. Sau pur și simplu pentru că limba română este o limbă frumoasă.

De aceea rămân fidelă unuia dintre obiectivele școlii parohiale încă de la înființarea ei și anume, îmbunătățirea și corectarea limbii române vorbite și utilizarea ei cât mai frecventă. Avem minunate piese de teatru, povești, poezii, un întreg arsenal literar cu ajutorul căruia îi putem cuceri pe copii, lăsându-le astfel o moștenire inestimabilă – limba română.

Simona Blaja

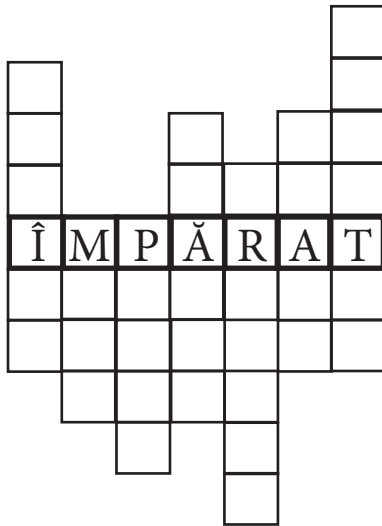

Intrarea Domnului in Ierusalim. Floriile

Completează pe verticală cuvintele care lipsesc, atât în careu, cât și în textul poeziei. Poți utiliza textul din Sfânta Scriptură (Matei 21, 1-9).

Azi cu toți să prăznuim
Pe Dumnezeu să-L mărim
Hristos vine-ncetinel
Spre _____ ca un miel.
Azi intră-n Ierusalim
Călare pe _____ de-asin
De _____ e așteptat
Ca un mare împărat.
La _____ e-ntâmpinat
Toți, Osana, I-au cântat:
Osana dintru-nălțime
Că Hristos Împărat vine.
_____ cu stâlپări în mană
Cântă cu toți dimpreună:
_____, dintru `nălțime
Ca _____ Împărat vine.

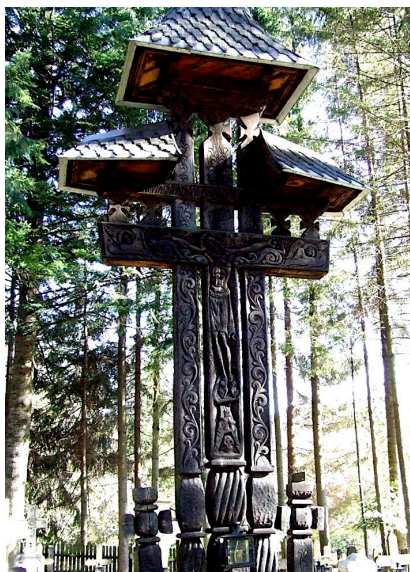
E trimis de Dumnezeu,
E ocrotitorul tău.
Totdeauna ți-e aproape
Și în zi și-n miez de noapte;
Te va însoți mereu
Și la bine și la greu!
(Ingerul păzitor)

IDEOLOGII VERSUS CRUCE

Ideologiile seculare s-au născut odată cu îndepărtarea omului de Dumnezeu. Fiecare epocă istorică a cunoscut, într-o formă sau alta, tirania unor astfel de ideologii. Însă, pentru secolul trecut, ideologia comunistă mai ales a încercat din răsuputeri înlocuirea credinței creștine a Bisericii lui Hristos cu instituții laice, atee. Practic, atacul asupra creștinismului a fost unul nemaîntâlnit în istoria umanității atât prin natura crimelor, cât și prin numărul victimelor.

Ideologia comunistă a fost un proiect sau contract social și economic pe care un grup de indivizi constituit într-un partid politic a propus-o oamenilor în scopul unei iluzorii bunăstări materiale. Creștinismul a devenit un obstacol în manifestarea acestuia, de aici și încercarea de a lichida credința creștină și a impune convingerile comuniste. Am putea spune că în secolul XX am asistat la un adevărat război spiritual - ofensiva prințului acestei lumi asupra Bisericii lui Hristos.

După zeci de ani de tiranie ideologică creștinismul a ieșit învingător. Trebuie să amintim aici crucea purtată de mii de martiri întru Hristos din temnițele comuniste care au devenit modele de urmat în mărturisirea credinței.

Ideologiile seculare au disprețuit simbolul și esența creștinismului, Crucea. În lumea căzută, Crucea este calea cea mai sigură a omului spre Dumnezeu, așa cum o trăim în taina Învierii lui Hristos Cel răstignit.

Dar ce se întâmplă astăzi în societatea românească? Libertatea de manifestare a credinței este un fapt incontestabil, deși unii încearcă să anuleze acest drept în numele unui neomarxism cinic (vezi atacurile repetate asupra prezenței orei de religie în școală). Trebuie să fim conștienți că am intrat într-o nouă etapă istorică și cunoaștem o nouă formă a ideologiei, globalismul secular. Mult mai subtilă în manifestare, dar la fel de subversivă ca doctrină. Sub aparenta libertate de gândire, de comunicare, de dezvoltare personală, totul are la bază forța irezistibilă a manipulării sociale.

Cu toate acestea, observăm la o importantă parte a tinerei generații o formă de rezistență la manipularea politică, socială sau ideologică, mulți înțelegând rostul și rostirea creștinismului ortodox. Ei sunt exemple vii pentru o lume în continuă decădere morală și religioasă. Noua ideologie globalist-seculară încearcă cu toată forța să anonimizeze comunitatea creștină, să transforme persoanele în indivizi, să destructureze Biserica vie a lui Hristos promițând ca și ideologia comunistă raiul pe pământ. Aceasta ne duce cu gândul la cea de-a treia ispitire a Mântuitorului de către diavol: „Toate ți le voi da ție dacă vei cădea înaintea mea și Te vei închina mie” (Matei 4, 9).

Ideologiile care se confruntă cu creștinismul au un mare handicap, și anume lipsa de iubire pentru om, căci, înainte de toate, Dumnezeu este iubire. Iar porunca lui Hristos adresată umanității este aceasta: „Poruncă nouă dau vouă: să vă iubiți unul pe altul precum Eu v-am iubit pe voi” (Ioan 13, 34.)

Am schițat aici câteva din ororile ideologiilor seculare doar pentru a atrage atenția asupra faptului că nu avem voie să uităm aceste realități crude prin care a trecut umanitatea. În secolul trecut, comunismul a crucificat tot ce a avut mai bun România ca potențial uman, dar nu a făcut altceva decât să umple Cerul cu martiri. Jertfa lor să fie pentru noi un îndemn la priveghere, căci zilele rele sunt.

Prof. Florin Micu

Ce tristă duminică în icoană

*de Camelia Ioniță Mikesch,
(din vol „Sub ghilotina luminii”)*

ce tristă duminică în icoană
Doamne cum plânge și noi n-o vedem
tristețea ne adună pașii într-o goană
când Europei datina îngenuchem
candela n-o mai aprindem de amar
de teama fricii noastre-n ani golașă
se așează-n scaunul din calendar
timp dezbrăcat de noi ca de-o cămașă
și liniștea se-ascunde-n somnuri
mirosind a iarnă și a înserare
frământă pe acoperișuri hornuri
cerul ce toarce veac de înnoptare
căzută arma noastră pacifistă
mută ca un ger în piepturi românești
pacea e doar o filă de revistă
ce-mbracă steagul în povești.
și noi alegem tacit răstignirea
undeva în zarea galaxiei
cuielă mărșăluiesc topirea
în cuptoare arondate României
plânge Dumnezeu c-o lege nouă
plânge a foșnet de iarbă în glie
de ani, în călcăie cu migrare plouă
unde te duci fără noi Românie?
e-o duminică dalbă la icoană
lumina tânjește-n genunchi albastră
cere România iubirii pomană
din datina ce nu mai e a noastră
stăm ca un semn de carte între lumi
fatidică istorie europeană
când opincile aveau miroso de culmi
Dumnezeu avea pe noi aprinsă-o geană
noi suntem obligați să-mbrățișăm
eternitatea unora ce nu-i cunoaștem
istoria cu noi, din noi s-o defrișăm
cu turma impus învățând să paștem
și plătim tributuri de atâta timp
deși datina e un trecut definitiv
mai bine ne-am întoarce în Olimp
unde Europa nu există colectiv.

FRUMUSEȚEA CREDINȚEI CREȘTIN - ORTODOXE

Cu ani în urmă, nu înțelegeam aproape nimic din credința ortodoxă și mergeam la biserică doar la mari sărbători. Slujba mi se părea lungă și fără sens, și ca alți oameni „neduși la biserică”, superficiali, aveam multe idei false despre Ortodoxie. Credeam că o caracteristică a religiei este desemnată de sintagma: „crede și nu cerceta”. Am aflat apoi cu surprindere că lucrurile stau exact invers, că în Sfânta Evanghelie Hristos Domnul spune: „Cereți și vi se va da; căutați și veți afla; bateți și vi se va deschide. Căci oricine cere va lua; și cel ce caută găsește; și celui care bate i se va deschide”(Luca XI, 9-10). Nicăieri în Biblie nu există formularea „crede și nu cerceta”, dimpotrivă, există foarte multe îndemnuri la informare și analiză (de obicei ignorate de atacatorii religiei creștine). Aceasta este doar concluzia eronată a celor lipsiți de o minimă cultură teologică, ca și multe alte astfel de concluzii pseudo-biblice, pe care le credeam și eu când nu participam cu regularitate la viața liturgică a bisericii. Hristos, Învățătorul prin excelență, nu ne propune o credință oarbă. El ne vorbește însă uneori despre fericirea celor ce pot crede dincolo de argumentul rațional, mergând pe drumul credinței.

Mulțumesc Domnului că, după multe rătăciri, într-o binecuvântată zi, prin nemărginita milostivire a lui Dumnezeu, am auzit și eu glasul harului care ne cheamă pe toți: „Deșteaptă-te cel ce dormi și te scoală din morți și te va lumina Hristos” (Efeseni 5, 14). Din acel moment s-au schimbat așa de multe în mine, încât mi se părea că până în acea zi, am privit lumea prin niște lentile stricate ce deformează realitatea și orice perspectivă. Este foarte dureros momentul când se trezește conștiința de sine, de creștin, abia atunci realizezi ce mare rău este păcatul. Copleșitor de dureros, dar și mântuitor! În acel moment nu ne rămâne decât plânsul pocăinței, ce ne este dat de Sus, ca să nimicească omul cel vechi din noi și să renască omul cel nou. „Noi, însă, scuturându-ne de toate prin frică de Dumnezeu, să ne câștigăm lacrimile curate și neviclene ale gândului la moarte, căci nu este în ele înșelare sau închipuire de sine, ci ele aduc mai degrabă curățirea și propășirea în iubirea de Dumnezeu, spălarea păcatelor și eliberarea de patimi”, ne învață Părintele Prof. Dumitru Stăniloae. Am început să descoper frumusețea slujbelor, când am încetat doar să asist la ele și am început să particip la Sfânta Liturghie, cu inima deschisă și cu luare-aminte, concentrându-mă la cele ce se cântă și la frumoasele învățături de credință ce se propovăduiesc în biserică. Așa am putut să simt frumusețea înnoirii sufletului și cu o altă dispoziție în inimă să mă întorc acasă. Biserica nu este locul de întâlnire a celor limitați, care se mulțumesc cu povești, cum credeam eu cândva. Dacă ar fi fost așa, nu ar fi existat în istoria creștinismului atâția doctori fără arginți care tratau fără bani, ci pentru Hristos, și așa de mulți cărturari și oameni de știință ce-L căutau pe Dumnezeu. Chiar și în parohia noastră în Zürich, majoritatea membrilor ce participă cu credință, evlavie și dragoste duminică de duminică la Sfânta slujbă sunt oameni foarte școliți, cu o înaltă pregătire profesională.

Ce înseamnă pentru mine să fiu creștin, este bucuria harului prin care n-am fost lăsată să mă afund în amăgirile mele. Deasemenea este șansa să decoper frumusețea ce înconjoară rugăciunea și viața creștină, iar astăzi, să cred că cea mai mare realizare a noastră spre care putem să aspirăm este apropierea de Dumnezeu, prin mijloacele pe care ni le învață Sfinții Părinți: rugăciunea, postul, iertarea, privegherea, iubirea aproapelui, milostenia și alte fapte bune. Este un dar cersc de neprețuit, că Hristos a venit anume să ne

scoată pe noi din murdăria patimilor și din întunericul păcatelor la lumină, din moarte la viață, arătându-ne că Tatăl ceresc este un Dumnezeu iubitor și milos, ce dorește restabilirea păcătoșului, nu pierderea lui, ce nu S-a bucurat când oia s-a rătăcit, sau

când drahma s-a pierdut, sau când fiul s-a pierdut într-o viață de destrăbălare, ci dimpotrivă S-a bucurat când ele au fost recuperate. Credința ortodoxă este aceeași astăzi, ca și la început, după cum zice Scriptura: „Iisus Hristos este același ieri și astăzi, și în veci”(Evrei 13, 8). Inima omului este aceeași, deși lumea s-a schimbat foarte mult, omul este în continuare mândru, mincinos, dușmănos, leș, invidios, în continuare fuge de suferință, dar ajutat de harul Sfântului Duh se poate schimba, căci cele ce sunt cu neputință în noi toate sunt cu putință la Dumnezeu.

Dragostea lui Hristos este nemărginită, oricât am greși noi, El este gata să ne ierte și să ne mântuiască. Domnul bate mereu la ușa sufletului nostru, așteptând să-I deschidem:” Iată Eu stau la ușă și bat. Dacă aude cineva glasul Meu și deschide ușa, voi intra la el, voi cina cu el, și el cu Mine (Apocalipsa 3, 20). Nu mă pot gândi la un alt mesaj mai profund acum, decât că Hristos este acolo, în mijlocul furtunii, mergând pe apă, chemându-ne să ne alăturăm Lui, bătând la ușa inimilor noastre și așteptând să-I deschidem. El nu da buzna, nu încalcă niciodată libertatea omului. Iar când vom deschide, vine și cinează cu noi păcătoșii. Domnul nu ne osândește, ci ne iartă și ne arată cine suntem cu adevărat, ne arată cum am fost făcuți dintru început și care este ținta vieții noastre, Împărăția lui Dumnezeu. Să avem grijă cum viețuim și să fim vrednici de aceste daruri, prin menținerea aprinsă a focului lăuntric și lucrarea râvnii de a plăcea lui Dumnezeu, „mulțumind totdeauna pentru toate întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, lui Dumnezeu (și) Tatăl”(Efeseni 5, 20).

Liliana Capecci

Contribuția ardelenilor la unirea Basarabiei cu România

PRESĂ. Ziarele au comentat entuziaste

cut Carpații, în Vechiul Regat, fie pentru a scăpa de persecuțiile autorităților austro-ungare, fie pentru că nu doreau să lupte pe front pentru Imperiul Austro-Ungar. Rebreanu, Goga, Octavian Tăslăuanu sunt poate cele mai cunoscute figuri care s-au aflat în această situație. Sosiți la București, ardelenii au militat cu toată puterea lor pentru intrarea României în război de partea Antantei, aceasta fiind singura soluție posibilă prin care Transilvania s-ar fi putut uni cu România. Țara noastră a intrat în război în vara anului 1916, acesta fiind momentul în care mulți ardeleni s-au înrolat în armata română. Intrarea României în război a constituit un adevărat declic pentru românii din Transilvania, care au realizat că ceea ce părea imposibil - unirea - se putea totuși înlăptui.

În cursul anilor 1915-1917, numeroși soldați români din armata austro-ungară au fost luați prizonieri de către ruși. De aceea, ulterior, în 1917, în urma negocierilor purtate între partea română și cea rusă, s-a decis ca prizonierilor români să le fie permise înrolarea lor ca voluntari și participarea lor la luptele de pe frontul românesc, alături de armata română. Într-o atmosferă de mare entuziasm, cei mai mulți dintre prizonierii ardeleni au optat pentru a lupta alături de armata română. Un prim lot de voluntari ardeleni a sosit la Iași în ziua de 8/21 iunie 1917. Ceremonia festivă organizată în cinstea lor a fost una emoționantă, pentru că, în fond, era o prefigurare a unirii care avea să se realizeze în anul următor. Un total de 8.513 ardeleni s-au înrolat ca voluntari în armata română, iar mulți dintre ei și-au dat viața eroic în luptele de la Mărăști, Mărășești și Oituz pentru apărarea ființei statale românești. Numai la Mărășești, spre exemplu, au murit 31 de ardeleni și alți 453 au fost răniți.

Onisifor Ghibu, condamnat pentru „înlaltă trădare”

Implicarea ardelenilor în slujba cauzei naționale românești a fost totală, ei participând inclusiv în Basarabia la luptele cu trupele bolșevice, care încercau să exporte și aici revoluția lui Lenin. Semnificativ rămâne episodul din 6 ianuarie 1918, când în gara Chișinău, un grup de voluntari ardeleni se confruntă cu trupele bolșevice. O parte dintre ei sunt uciși, iar alții au fost luați prizonieri și eliberați mai târziu, când armata română a reușit să curețe zona de bolșevicii anarhiști.

Alături de cei care au luat arma în mână să lupte în apărarea României, s-au mai remarcat și intelectualii ardeleni aflați în refugiu la Chișinău. Aceștia au avut o însemnată contribuție în cadrul procesului de redeșteptare națională a românilor din Basarabia.

De departe se detașează figura cărturarului Onisifor Ghibu (1883-1972). În vremea marelui război, acesta se refugiază la București, fapt care-i aduce condamnarea la moarte de către autoritățile austro-ungare pentru „înlaltă trădare”. Vina sa fiind aceea că s-a sustras înrolării în armata imperială. În martie 1917, Onisifor Ghibu se stabilește la Chișinău, oraș care-i va deveni reședință.

Izbucnirea revoluției în Imperiul rus și implozia acestuia au fost elementele care l-au determinat pe ardeleanul Ghibu să realizeze oportunitatea de a contribui la redeșteptarea spiritului național în Basarabia. „Această ramură părăsită și înapoiată a românismului trebuia ridicată la conștiința de sine și la conștiința unei misiuni mai înalte în lume. Acest postulat trebuie să se realizeze prin înglobarea organică a Basarabiei în totalitatea spirituală românească, avea să povestească ardeleanul, în lucrarea sa memorialistică „Pe baricadele vieții”, despre motivul strămutării sale la Chișinău.

Cărți pentru elevii basarabeni

Cărturar desăvârșit, Ghibu va lupta cu armele pe care el le stăpânește cel mai bine - cu stiloul și cu cuvântul. Primul său pas în această direcție a fost acela al tipăririi ziarului „Ardealul”. Apărut la 1 octombrie 1917 și editat sub titulatura de *Gazetă săptămânală* pentru românii transilvăneni aflați în Rusia, numărul inaugural al ziarului „Ardealul” are ca ilustrație simbolică și emblematică figură a lui Mihai Viteazul, domnitorul care a realizat la 1600 prima unire a românilor, dar și câteva rânduri pline de speranță: „Nu vă îndoiiți, fraților, de sfârșitul războiului. Ori cât ar mai ține războiul, el se va sfârși spre binele nostru. Nu este putere în lume care să biruiască puterile întovărășite, din care facem parte și noi, și cari ne vor da tuturor cari am suferit: România Mare”. Ziarul condus de Onisifor Ghibu, utilizând mesajul către ardelenii aflați în Rusia, militează în permanență pentru unitatea românilor, pentru deșteptarea conștiinței naționale a românilor din Basarabia. La începutul anului 1918, Onisifor Ghibu va schimba numele publicației în „România Nouă”, iar mobilul existenței acestui ziar va fi acela de „organ de propagandă pentru unirea politică a tuturor românilor”. Alături de publicația Sfatului Țării, ziarul editat de refugiatul ardelean va fi cel care, în vremea premergătoare Unirii Basarabiei cu România, va milita intens pentru împlinirea idealului național. Activitatea lui Onisifor Ghibu se va bucura de un sprijin real din partea intelectualității din Iași, care se va mobiliza pentru a dona și trimite cărți pentru elevii basarabeni, va încuraja schimburile culturale prin venirea unor scriitori, artiști și muzicieni la Chișinău.

Fără îndoială, Onisifor Ghibu rămâne în istoria acelei epoci drept o voce a unirii, o voce a ardelenilor în Basarabia. După Marea Unire din 1918, el va rămâne legat sufletește de această zonă, luptând pentru luminarea și ridicarea spirituală a românilor de aici.

Contribuțiile cărturarului Onisifor Ghibu, precum și cele ale zecilor de mii de ardeleni, mulți rămași anonimi, la apărarea ființei statale românești din Moldova, precum și remarcabila activitate desfășurată în cadrul procesului de unire a Basarabiei cu patria-mamă reprezintă filele glorioase ale unei pagini de istorie ce trebuie readusă în atenția generațiilor de astăzi. Oamenii aceștia deosebiți și faptele lor reprezentă o mărturie peste veacuri a devotamentului față de cauza națională, a modului în care o strălucită generație, cea a Marii Uniri, a pus mai presus interesele generale ale țării, sacrificându-și confortul personal și în multe cazuri viața pentru ca România de mâine să fie una mai bună.

Prof. Dr. Dorin Stănescu

Rugăciunea de la Alba Iulia, 1 decembrie 1918 - rostită de Episcopul de Caransebeș Miron Cristea (viitor Patriarh al României)

„Doamne, Dumnezeu nostru, Tu Ești Părintele nostru; Tu ai văzut strămtorarea părinților noștri și ai auzit strigarea lor, căci se făcuseră ei ca floarea în brumă și plecat spre pulbere era sufletul lor și trupul lor lipit de pământ.

Tu ai împlinit și cu noi ceea ce ai făgăduit de demult: Sfărâma-voi jugul de pe tine și voi rupe legăturile Tale; lărgi-voi hotarele Tale, aduna-vă-voi dintre popoare și vă voi strânge din țările unde sunteți împrăștiati; restătornici-voi judecătorii tăi, ca mai înainte, și sfetnicii tăi ca la început.

Tu, Doamne, cel ce dezlegi pre cei ferecați în obezi și ridici pe cei spurcați, ajutat-ai de am bătut războiul cu veselie și am gonit pe fiii trufiei. Mântuire ai trimis și nouă, poporului Tău, și toate marginile pământului văd mântuirea Dumnezeului nostru.

Tu, Doamne, sălășluit-ai mărirea în pământul nostru, căci întorcându-Te, Dumnezeule, ne-ai înviat pe noi, și norodul tău se veselește de Tine.

Cunoaștem, Doamne, că ai împlinit cuvântul Tău, că împărăția de la un neam la altul se mută, pentru strămbătăți și mândrii și că numai dreptatea înalță neamul, iar păcatul împuținează semințiile.

Cunoaștem, Doamne, și mărturisim că și acum abaterile noastre multe sunt; păcătuitu-Ți-am; după iubirea de argint ne-am abătut; uitat-am că pe sine se pierde cela ce ia daruri și că mai bun e puținul celui drept, decât avuția multă a păcătoșilor. Păcătuitu-Ți-am și noi și părinții noștri, și străinii vor iarăși să strămute hotarele noastre.

Doamne, aducem-ai aminte de cuvântul Tău, că drumul păcătoșilor este netezit cu pietre și la sfârșitul lui este groapa iadului; rugămu-ne deci, Ție Dumnezeului nostru, cel ce ne ispitești pe noi ca și pe părinții noștri: Tu știi, că nu este om care să nu greșească; milostivește-Te spre noi și ne binecuvintează, luminează fața Ta spre noi și ne miluiește.

Doamne Dumnezeu nostru, pace dă nouă, pace peste pace, celor de departe și celor de aproape; Doamne, mântuiește-ne și ne curățește de păcatele noastre, pentru numele Tău;

Îndreptează urmele noastre și faptele noastre, ca să locuim în locul acesta, și să luăm mărirea mare și nume veșnic și să laudăm numele Tău cel sfânt.

Veniți, deci, să ne închinăm și să cădem Domnului și să plângem înaintea Lui și să-i făgăduim, zicând: Iată, noi și feciorii și fetele noastre, și

frații și surorile noastre, umbla-vom întru așezământul legii părinților noștri.

Și acum, Doamne Dumnezeu nostru, Dumnezeu cel mare, cel puternic, cel înfricoșat, cel ce păzești legământul și mila, cel ce sezi pe Heruvimi, Tu singur ești Dumnezeu, al tuturor împărățiilor pământului; iată, noi venim la Tine, că Tu ești Dumnezeu nostru; Tu înviezi toate și Ție se închină oștile cerurilor, și a Te cunoaște pe Tine, dreptate desăvârșită este.

Adu-Ți aminte, Doamne,

de toate soborniceștile și apostoleștile Tale Biserici, cari se întind pe pământ, de la o margine până la alta, de toate popoarele și de toată turma Ta.

Varsă întru inimile noastre, ale tuturor, ceresca Ta pace, și ne dăruiește și nouă pace în viața acesta. Îndreptează pe Regele nostru, Oastea, Sfaturile, Comunitățile, dimpreună cu intrările și ieșirile noastre, în pace... Păzește, Doamne, Stăpânia robului Tău, a drept credinciosului și de Hristos iubitorului nostru Rege. Supune-i Lui, Dumnezeule, pe tot vrăjmașul și potrivnicul din lăuntru și din afară. Umbrește deasupra capului Lui în vreme de război și pune pe urmașii Lui pe tronul Lui.

Adu-Ți aminte, Doamne, de noi păcătoșii și nevrednicii robii Tăi, și șterge păcatele noastre, ca un bun și de oameni iubitor Dumnezeu. Ție, Doamne fie slavă și putere, și laudă și biruință și tărie, că Tu stăpânești toate cele din Cer și de pe pământ.

Binecuvântat fie Domnul din veac și până în veac. Amin.”

„Învierea lui Hristos văzând, să ne închinăm Sfântului Domn Iisus, Unuia Celui fără de păcat. Crucii Tale ne închinăm Hristoase și Sfântă Învierea Ta o laudăm și o slăvim, că Tu ești Dumnezeu nostru, afară de Tine pe altul nu știm, numele Tău numim. Veniți toți credincioșii, să ne închinăm Sfintei Învierii lui Hristos; că iată a venit prin Cruce bucurie la toată lumea. Totdeauna binecuvântând pe Domnul, laudăm Învierea Lui, că răstignire răbdând pentru noi, cu moartea pe moarte a stricat”. (Tropar)

„Paștile cele sfințite astăzi nouă S-au arătat. Paștile cele nouă și sfinte, Paștile cele de taină, Paștile cele preacinstite, Paștile Hristos-Izbăvitorul; Paștile cele fără prihană, Paștile cele mari, Paștile credincioșilor, Paștile care au deschis nouă ușile raiului, Paștile cele ce sfințesc pe toți credincioșii.” (Stihirile Paștilor)

„Ziua Învierii! Să ne luminăm cu prăznuirea și unul pe altul să ne îmbrățișăm. Să zicem: “Fraților!” și celor ce ne urăsc pe noi; să iertăm toate pentru Înviere. Și așa să strigăm: “Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte, viață dăruindu-le.” (slujba Învierii, Laude)

2018 – Anul omagial al unității de credință și de neam și Anul comemorativ al făuritorilor Marii Uniri din 1918

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a proclamat anul 2018 drept Anul omagial al unității de credință și de neam și Anul comemorativ al făuritorilor Marii Uniri din 1918 pe tot cuprinsul Patriarhiei Române.

Credința creștină este, încă de la apariția poporului român în istorie, principalul element constitutiv al conștiinței de sine a românilor, al identității românești, alături de latinitate sau romanitate. Este o realitate istorică incontestabilă faptul că etnogeneza românească și creștinarea au fost două procese concomitente și convergente. Încreștinată sau creștinată, adică uniți cu Hristos prin Botez, pe când se formau ca popor nou în istorie, românii poartă în sufletele lor pecetea tainei Crucii și Învierii lui Hristos, trăind ritmic istoria ca pe o Cruce și o Înviere, suferință și speranță, întristare și bucurie. Biserica Ortodoxă Română a avut o contribuție majoră la promovarea conștiinței identității și a unității spirituale a neamului românesc. Ea a cultivat cu insistență în sufletele credincioșilor români conștiința că au aceeași obârșie, ca neam, aceeași limbă romanică (neolatină) și aceeași credință creștină. Altfel spus, adevărul originii daco-romane și al latinității limbii sau adevărul „romanității românilor” a fost conștientizat în Biserică și transmis de ierarhi, preoți și diaconi prin predici, dar mai ales prin tipărirea cărților bisericești și difuzarea lor în toate provinciile locuite de români, inclusiv în Transilvania. În predosloviile sau prefețele tipăriturilor importante întâlnim adesea afirmarea originii romane și unității de credință a românilor. Toți clericii tipografi au avut conștiința că tipăriturile lor sunt adresate întregii seminții românești.

După ce limba română orală a luat forma scrisului, ea a fost folosită pentru a traduce textul Sfintei Scripturi din limba greacă, în limba vie a poporului român. Când a devenit și limbă de cult sau liturgică, limba română a dobândit statutul de limbă de cultură și civilizație creștină. Liturghia săvârșită în limba română în toate provinciile locuite de români a devenit, astfel, un factor de unificare spirituală et-

nică, de promovare a conștiinței identității și unității naționale, dar și a culturii românești. Mihai Eminescu, cunoscând rolul Bisericii și al credinței creștine în dezvoltarea culturii și a limbii române ca veșmânt viu al învățăturilor de credință și al cultului liturgic, a numit Biserica Ortodoxă Română „maica spirituală a neamului românesc, care a născut unitatea limbii și unitatea etnică a poporului”¹.

Biserica Ortodoxă Română a slujit întotdeauna poporul român și a sprijinit aspirațiile lui. În acest sens, marele istoric Nicolae Iorga scria: „Mitropoliții, episcopii, egumenii și așa de adesea ori și smeriții călugări ori umilii preoți de mir au dat poporului, ei singuri aproape, toată învățătura, au înzestrat neamul cu o limbă literară, cu o literatură sfântă, cu o artă în legătură cu gustul și nevoile lui, au sprijinit Statul fără să se lase a fi înghițiți de dânsul, au călăuzit neamul pe drumul pământului fără a-și desface ochii de la cer (...), dând istoriei noastre cărturari, caligrafi, sculptori în lemn, argintari, oameni de Stat, ostași, mucenici și sfinți”².

Cultivând conștiința unității de credință și neam, Biserica Ortodoxă Română a contribuit la pregătirea marilor evenimente istorice, având ca scop unitatea națională a românilor, și anume: Unirea Principatelor din 1859, obținerea Independenței de stat a României (1877-1878) și Marea Unire din 1918, decisivă pentru constituirea statului național unitar România.

Sărbătorim în acest an, 2018, împlinirea Centenarului de la înfăptuirea Unirii Basarabiei, Bucovinei și Transilvaniei cu Regatul României, în anul 1918, după încheierea Primului Război Mondial. Intrarea României în această conflagrație mondială (4/17 august 1916) a urmărit, de fapt, întregirea neamului românesc și făurirea statului național unitar. În cei doi ani de război, clerul ortodox român a fost foarte activ: o parte a clerului ortodox român din Regatul României a însoțit trupele române pe câmpurile de luptă, o altă parte a rămas alături de credincioșii din teritoriile românești ocupate de trupele germane și bulgare, iar mulți monahi și monahii din mănăstiri s-au angajat ca voluntari în serviciile sanitare ale Armatei române.

În 27 martie/9 aprilie 1918, la Chișinău, Sfatul Țării a hotărât cu majoritate de voturi Unirea Basarabiei cu România. În cuvântul regelui Ferdinand, rostit în cadrul dejunului oficial de la Palatul Regal din Iași, oferit în cinstea delegației basarabene, era menționată importanța momentului: „V-ați alipit în timpuri grele pentru Țara Mamă, ca un copil tânăr, însă cu inima adevărat românească. Salutăm în voi o parte frumoasă a unui vis care niciodată nu se va șterge. (...) Trăiască copilul cel mai mic, dar poate cel mai voinic al României Mari”³.

La 15/28 noiembrie 1918, în Sala Sinodală a Palatului Mitropolitan din Cernăuți, s-au desfășurat lucrările Congresului General al Bucovinei, care a hotărât „Unirea necondiționată și pentru vecie a Bucovinei, în vechile ei hotare până la Ceremuș, Colacin și Nistru, cu Regatul României”⁴.

Desăvârșirea României mari a fost înfăptuită prin proclamarea Unirii Transilvaniei cu România, în 18 noiembrie /1 decembrie 1918, la

Alba Iulia. Cele două Biserici românești din Transilvania, Ortodoxă și Greco-Catolică, dincolo de anumite suspiciuni și neînțelegeri între ele, au contribuit mult la efortul de emancipare națională.

În dimineața zilei de 1 decembrie 1918, la sfârșitul Sfintei Liturghii, săvârșite în biserica ortodoxă din Alba Iulia, Episcopul Miron Cristea al Caransebeșului a citit rugăciunea pentru dezrobirea neamului românesc. Cuprinsul profund al rugăciunii rostite a creat o emoție foarte puternică în rândul celor prezenți, încât întreaga biserică a intonat apoi imnul Deșteaptă-te, române. Se spune că atunci „nu era nici un ochiu uscat. Din ochii tuturor curgeau sfintele lacrimi ale învierii noastre naționale”⁵.

Ședința Adunării Naționale Constituante s-a încheiat cu un cuvânt festiv al Episcopului ortodox Ioan I. Papp al Aradului, care accentua ideea potrivit căreia clerul și poporul sunt „una în cugete și simțiri, sunt una în dorințele și aspirațiunile naționale”⁶.

Marea Unire de la 1 Decembrie 1918 a avut urmări pozitive pentru noul stat român întregit și pentru Biserica Ortodoxă Română. La 18/31 decembrie 1919, în scaunul vacant de Mitropolit primat al României a fost ales Episcopul Caransebeșului, Miron Cristea, care, în anul 1925, a devenit primul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, urmând apoi desfășurarea procesului de organizare unitară a Bisericii din întreaga Românie.

La 15 octombrie 1922, în cadrul unei ceremonii desfășurate la Catedrala Reîntregirii Neamului din Alba Iulia, regele Ferdinand I și regina Maria au fost încoronați ca suverani ai României Mari, act ce simboliza unirea tuturor românilor „de la Nistru până la Tisa” sub același sceptru.

Comemorarea făuritorilor Marii Uniri și a contribuției istorice majore a acestora la îndeplinirea idealului național de unitate constituie o ofrandă de recunoștință, dar și prilej pentru generația actuală de a cunoaște mai bine virtuțile lor, de a le prețui și a le pune în lucrare, fiind chipuri de lumină și întărire spirituală pentru viața și lucrarea Bisericii astăzi.

După Revoluția din decembrie 1989, ziua de 1 Decembrie 1918 a devenit Ziua Națională a României, Ziua Unității și Demnității Naționale a Românilor. Întrucât unitatea teritorială realizată în anul 1918 nu mai este astăzi pe deplin aceeași, trebuie să sporim mai mult comuniunea cu frații noștri români din apropierea granițelor actuale ale României și cu românii de pretutindeni. De asemenea, trebuie să apărăm și să cultivăm unitatea de credință și neam pentru a promova demnitatea poporului român în dialog și cooperare cu celelalte popoare ale lumii.

Prin milostivirea lui Dumnezeu, cu rugăciunile Maicii Domnului și ale tuturor sfinților, prin dărnicia clerului și credincioșilor din Patriarhia Română, dar și a Guvernului României, a municipiului București și a unor primării și consilii județene din țară, în ziua de 30 noiembrie 2018, la sărbătoarea Sfântului Apostol Andrei, Ocrotitorul României, va fi sfințită Catedrala Națională, acest edificiu nou fiind o necesitate liturgică practică, dar și un simbol al spiritualității românești. Catedrala Mântuirii Neamului sau Catedrala Națională, cu hramul principal Înălțarea Domnului și Ziua Eroilor, unește simbolic iubirea față de Dumnezeu a unui popor creștin, jertfelnic și darnic, cu recunoștința pe care o datorăm permanent eroilor neamului.

Ne rugăm Preasfintei Treimi să ne dăruiască tuturor bucuria comunității frățești în păstrarea dreptei credințe, a unității și a demnității noastre naționale.

†Daniel

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

(Cuvânt rostit la proclamarea solemnă a anului 2018 ca An omagial al unității de credință și de neam și An comemorativ al făuritorilor Marii Uniri din 1918. Catedrala Patriarhală, 1 ianuarie 2018).

Note:

¹ Timpul, 14 august 1882, în: Mihai Eminescu, Opere, vol. 13, București, Ed. Academiei, 1989, pp. 168-169.

² Nicolae Iorga, Istoriei Bisericii românești și a vieții religioase a românilor, vol. I, ediție revăzută și adăugită, București, Ed. Ministeriului de Culte, 1928, p. 4.

³ „Basarabeni în Iași și toastul Sfatului Țării la Palatul Regal”, Mișcarea, 1 aprilie 1918, apud I. Agrigoroaiei, „Marea Unire”, în: Gheorghe Platon (coord.), Istoria românilor, volumul VII, tom II, Ed. Enciclopedică, București, 2003, p. 496.

⁴ 1918 la români. Desăvârșirea unității național-statale a poporului român. Documente externe. 1916-1918, vol. 2, București, 1983, p. 1240, apud I. Agrigoroaiei, „Marea Unire”, p. 506.

⁵ Biserica și Școala, XLII (1918), 47, p. 2.

⁶ Biserica și Școala, XLII (1918), 49, p. 1.

Hristos a Înviat!

de Vasile Militaru

Hristos a Înviat! Ce vorbă Sfântă!
Îți simți de lacrimi calde ochii uzi
Și-n suflet parcă serafimii-ți cântă
De câte ori creștine o auzi.

Hristos a Înviat în firul ierbii,
A înviat Hristos în Adevăr;
În poienița-n care zburdă cerbii,
În florile de piersec și de măr.

În stupii de albină fără greș,
În vântul care suflă mângâios
În ramura-nflorită de cireș
Dar vai, în suflet ți-a-nviat Hristos?

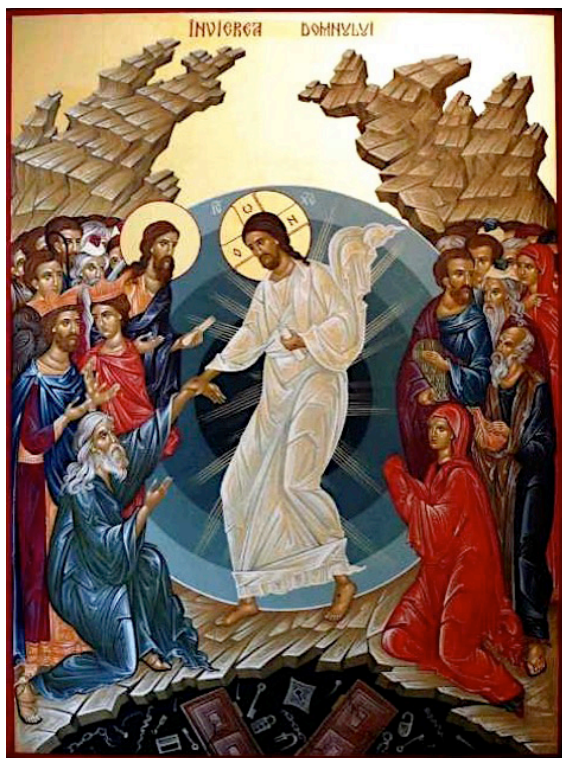
Ai cântărit cu mintea ta creștine
Cât bine ai făcut sub cer umblând,
Te simți măcar acum pornit spre bine
Măcar acum te simți mai bun, mai blând?

Simți tu topită-n suflet vechea ură?
Mai vrei pieirea celui plin de Har?
Ți-ai pus zăvor pe bărfitoarea-ți gură?
Iubirea pentru semeni o simți jar?

O, dacă-aceste legi de-a pururi sfinte
În aur măcar azi te-au îmbrăcat
Cu serafimii-n suflet imn fierbinte
Ai drept să cânti: Hristos a Înviat!

NUMAI MURIND TRĂIM!

Sfintele Paști au venit: ar trebui să reflectăm încă o dată la acest punct crucial al credinței noastre, să ne îndreptăm din nou pe noi înșine prin perspectiva pe care sărbătoarea ne-o oferă și să pătrundem în taina ei. Prin moartea Lui, prin libera Lui dăruire de sine din dragoste pentru noi, Hristos a desființat moartea și ne-a dăruit viață. Spunem aceste lucruri atât de des, încât de multe ori înțelegerea și simțirea noastră se tocesc și astfel trecem cu vederea lucrarea lor asupra noastră.

Murind ca ființă umană, Hristos ne-a arătat cum este să fii cu adevărat dumnezeiesc: domnie manifestată în slujire, putere în slăbiciune, înțelepciune în nebulie. Dacă ne-ar fi arătat cum este să fii dumnezeiesc în oricare alt fel (acționând, spre exemplu, ca un dumnezeu supraomnesc), nu am fi putut avea nici o părtașie cu El și cu lucrarea Lui. Cert este că noi toți vom muri, fie că ne place sau nu. Singura întrebare este următoarea: Cum vom muri? Agățându-ne de tot ceea ce credem noi că ne aparține, de viața și de posesiile noastre, de statutul sau de meritul nostru? Sau urmându-L pe drumul Său către Golgota, renunțând la viața noastră din dragoste pentru El și pentru cei de lângă noi? Trăind și totuși fiind pe moarte, sau murind pentru a trăi?

Hristos odihnește în suferințele noastre

Prin felul lui de a acționa, prin sângele Lui vărsat și Trupul Său frânt, Hristos ne-a chemat să fim Biserica Lui. Ne place să folosim limbajul Bisericii triumfătoare, Trupul slăvit, care are misiunea de a aduce întreaga lume în turma sa și să facă astfel vădită Împărăția lui Dumnezeu pe pământ. Într-adevăr, aceasta este misiunea noastră: „Mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh” (Matei 28, 19).

Nu trebuie să uităm însă că slava acestui Trup este una care poate fi văzută doar de aceia a căror vedere a fost deprinsă să privească Crucea și să-L vadă pe Domnul Slavei. Potrivit cuvintelor Sfântului Atanasie, cu cât Domnul este mai persecutat și mai umilit, cu atât slava și dumnezeirea Sa se fac mai vădite... celor care au ochi să vadă. Și continuă, spunând că este posibil ca El să trăiască în aceia care acum constituie

Trupul Său, în aceia care îmbrățișează credința în Cruce și se supun de bunăvoie morții.

Una ca aceștia a fost și Blandina, o tânără sclavă - în lumea antică, întruchiparea slăbiciunii - care, pentru credința ei creștină, a fost atârnată de un stâlp pentru a fi mâncată de fiarele sălbatice. Spectatorii din tribune au văzut doar un alt aparent nechibzuit sărman murind pentru divertismentul lor, însă cei care au luptat alături de ea în arenă „au văzut sub înfățișarea surorii lor pe Cel care a fost răstignit pentru ei”. Prin moartea ei, Hristos a trăit în ea, astfel că ea trăiește acum veșnic.

Cei ai lui Hristos, țintă a batjocurii acestei lumi

Să nu uităm niciodată că, în această lume, aceasta este slava Trupului lui Hristos, Biserica, aceasta este viața pe care mărturisim că o trăim, aceasta este inaugurarea unei împărății care nu este din lumea aceasta. Tot așa cum ne străduim să extindem această împărăție, trebuie bineînțeles să depunem eforturi și pentru a ne asigura că purtarea noastră nu produce sminteală, că nu este o piatră de poticnire pentru alții. Trebuie cel puțin să ne menținem pe noi înșine la cele mai înalte standarde [morale] ale societății în care trăim. Însă, totodată, nu trebuie să cădem în greșeala de a presupune că este suficient să facem așa pentru a fi „în bună rânduială” pentru Trupul lui Hristos. Ca Trup al lui Hristos, trebuie să ne așteptăm să fim o țintă a batjocurii, luați în zeflema și în derădere - să nu uităm niciodată asta și să lăsăm totdeauna ca ofensa făcută asupra noastră să fie pentru o cauză nobilă!

Tulburări precum cele care asaltează în prezent Biserica au existat încă de la început, și ele pot deveni cu ușurință o ocazie pentru pierderea credinței, mai ales dacă noi ne-am luat drept resursă doar „buna orânduire” a acestei lumi. Unul dintre vechii părinți ai deșertului spunea într-adevăr că „în zilele din urmă” cineva va mai găsi cu greu credință pe pământ, iar lupta de a păstra credința în astfel de timpuri ar fi mai mare decât orice efort ascetic făcut de cei din vechime. Tot așa cum astfel de tulburări pot fi o ocazie de deznădejde, ele pot fi și un imbold puternic, asigurându-ne că atenția noastră este bine direcționată, că doar în Hristos este credința noastră.

Trăim tinzând către viitor, către Hristos Care vine, hrăniți de nădejdea pe care El o dă. Să nu fim așadar copleșiți de grijile de astăzi, căci și ele vor trece, ci mai degrabă să ne pregătim pe noi înșine pentru luptele și mai mari care ne stau înaintea. Putem să facem acest lucru numai dacă perspectivele noastre sunt cu adevărat adaptate la împărăția inaugurată prin Sfintele Pătimiri și vădită în aceia dintre noi care murind trăiesc.

Să iertăm toate pentru Înviere

Iertarea se află în centrul tainei Învierii: „Să ne iertăm unul pe altul și așa să strigăm: «Hristos a înviat din morți!»” Nu putem să pretindem că suntem creștini ori să îndrăznim a ne întâmpina unul pe altul cu acest salut pascal dacă nu facem acest lucru cu o inimă iertătoare. Însă profunzimile acestei iertări nu sunt depline dacă ne gândim că acest lucru înseamnă pocăința altora și iertarea lor de către noi, rezultând într-o pace, sau mai degrabă într-un armistițiu, care nouă ne este suficient. Hristos a venit să-i cheme pe păcătoși, astfel că, dacă noi am fi printre cei chemați, astfel ar trebui să ne privim pe noi înșine, cu adevărat primii dintre păcătoși.

Trebuie să fim precum apostolii, ca Saul, aflat față în față cu Hristos care-L întreabă: „De ce mă prigonești?”, devenind astfel Marele Apostol Pavel; ca Petru, care înainte de a-și relua chemarea sa de ucenic, a trebuit să mărturisească de trei ori iubirea lui pentru Hristos, stând lângă cărbunii cei aprinși, precum îl renegase pe Hristos de trei ori, stând tot

continuare în pagina 15

DEZNĂDEJDEA SAU ISPITA DE A UITA CINE EȘTI

Omul trăiește în general într-un univers limitat, la înțelegerea căruia nu are acces decât prin experiență și cunoaștere. La aceasta se adaugă și propriile proiecții asupra devenirii sale în timp, care sunt însă reduse fragil la un prezent abia perceput și înțeles și la un viitor greu de anticipat, iar în acest univers singura salvare a omului este constanța, ritmul bine așezat al vieții și păstrarea echilibrului interior, în orice situație. De aceea orice ruptură de ritm, fie ea pozitivă sau negativă, poate crea mari dezechilibre în ființa umană, astfel încât readaptările pot fi uneori veritabile drame existențiale. A putea vedea dincolo de succes și de eșec înseamnă a-ți păstra echilibrul vieții și a trăi în constanța ei. În acest caz, deznădejdea devine forma absolută a eșecului și a înstrăinării de tine însuși.

A deznădăjdii înseamnă în primul rând a uita cine ești, a-ți pierde legăturile cu cei din jurul tău și a te simți brusc aruncat într-o cumplită singurătate, din care nu se mai întrevede nici un drum, nici o ieșire, ci doar un capăt. Deznădejdea este fructul otrăvit al fricii, al pierderii credinței, al eșecului sau al trădării celor din jur, peste care se așterne gândul șoptit ușor că totul e pierdut. Omul deznădăjdut este rănitul care devine victima sigură și fără apărare, în fața celui care vine neîntârziat să-i dea lovitura fatală, diavolul. Pentru că deznădejdea este arma perfidă prin care diavolul suprimă ființa umană, printr-o falsă ieșire din singurătate și alienare.

Dacă alunecarea e abruptă și adâncă, ieșirea nu e mai puțin dureroasă și plină de noi căderi. În primul rând, trebuie să știi un lucru: oricât de jos ai căzut sau oricât de departe te-ai rătăcit, tot mai există cale de întoarcere, dar pentru aceasta ai nevoie de curaj, credință, răbdare și smerenie. Ridicarea din deznădejde începe din momentul în care îți amintești că ești fiul Tatălui tău, că ai un Dumnezeu care nu te-a abandonat, că ai o lume în care valoarea ta îți e sincer recunoscută, că ai oameni care se vor bucura oricând de prezența ta și că poți să îți recâștigi chiar și acum viața în curăția ei pierdută, prin sinceră căință și stăruință pe calea binelui. Ridicarea din deznădejde e suprimarea aceluși gând al diavolului că totul e pierdut prin credința că totul poate fi recâștigat, și mai presus de toate prin convingerea că în viață ai o țintă, care e propria ta fericire și a celor de lângă tine. Aceasta a fost și diferența dintre Iuda

și Petru, în care a învins nu drama deznădejdii, ci curajul ridicării. Cu alte cuvinte, ieșirea din deznădejde înseamnă venirea ta în fire și sfârșitul înstrăinării de tine, în care te-au adus atât eșecul și rătăcirea, cât și succesul și slava deșartă. Pentru toate acestea îți trebuie un gând smerit, dar și evitarea unor noi excese, chiar și pe cel de speranță.

Pr. Bogdan Ivanov

continuare din pagina 14

lângă cărbunii cei aprinși. Experiența acestuia ne duce cu gândul la viziunea lui Isaia, care, văzându-L pe Domnul stând pe tron, cântat de serafimi, plânge: „Vai mie, că sunt pierdut! Sunt om cu buze spurcate”, și astfel a primit cărbunele cel aprins luat de pe jertfelnic, auzind cuvintele: „Iată S-a atins de buzele tale și va șterge toate păcatele tale, și fărădelegile tale le va curăți”.

Apropiindu-ne de Hristos în acest fel – pocăindu-ne noi înșine și căutând iertare –, inimile noastre se vor frânge astfel încât iubirea și iertarea lui Hristos să poată curge prin noi către alții. Atunci vom fi capabili să primim de la același altar și cu aceleași cuvinte de iertare leacul nemuririi, astfel încât, murind, noi totuși să putem trăi.

Doar dacă o sămânță moare în pământ, va învia în rod bogat

Suntem chemați să ne luăm Crucea, să murim cu Hristos, să devenim unicul Trup al lui Hristos. Scindările noastre sunt cu adevărat un scandal al înșeși alcătuirii noastre, indiferent dacă acestea sunt între persoane, în interiorul unui trup eclezial, sau între diferite confesiuni, fiecare dintre noi fiind responsabil de eșecul nostru de a-L face pe Hristos prezent prin mărturia noastră unei lumi care este din ce în ce mai înstrăi-

nată de Dumnezeu, dar inconștient mai însetată de Hristos.

Agățându-ne de ceea ce noi apreciem - demnitate personală sau mândrie legată de istoria noastră bisericească distinctă -, suntem mai degrabă ca sămânța care rămâne singură decât ca cea care moare pentru a da roadă. Dacă vrem să fim unicul Trup al lui Hristos, trebuie să-L urmăm, murind față de tot ceea ce ne separă de El, față de tot ceea ce aparține de această lume mai degrabă decât de Împărăție; trebuie să ne păstrăm pe noi înșine deschiși oricărei direcții pe care El ne conduce. Murind, putem să începem a-L face pe Hristos vădit, căci „murind” arătăm modul în care noi „trăim” ca unicul Său Trup. Învierea Domnului a sosit. Nu este pur și simplu un eveniment anual de care am putea uita odată ce încetăm a mai cânta „Hristos a înviat!”, ci mai degrabă veșnica taină prezentă în fiecare moment, în fiecare clipă. În tot ceea ce facem trebuie să punem cu adevărat la inimă propovăduirea ei, astfel ca murind, să trăim. *(Traducere din engleză de Ionuț Aurelian Marinescu)*

Pr. prof. dr. John Behr, decanul Seminarului Ortodox „Sfântul Vladimir” din New York, SUA

TRADIȚIA OUĂLOR ÎNCONDEIATE

...și Principesa Maria Brâncoveanu le dăruiește invitaților o năframă brodată
și câte două ouă încondeiate, artă la care femeile valahe excelează...

(Anton Maria del Chiaro, *Istoria delle moderne rivoluzioni della Valachia*, 1718)

Ține, te rog, oul în mână
Și vezi-l cu inimă bună;
Dar nu așa, cu ochiul hâtru,
Ci cu ochiul dinlăuntru.
Și să știi c-ăst nu-i ou care
E pictat la întâmplare,
Și nici măcară ou nu este,
Ci e răvaș ce se citește¹.
Căci mai atent de-ai să-l privești
Mult mai multe-ai să zărești:

Vezi brăul cu cruci și pătrate
- Simbolul pentru cetate -
Înveșmântat în decorații,
Formând un lanț de generații!²
Acest brău cu cruce trase
Este timpul vieții noastre,
Ce-i străjuit în simetrie
De porți către veșnicie,
Menite strașnic să păzească
Intrarea și ieșirea noastră.

Iar în părți³ sunt petrecute
Două cruci din flori făcute,
Sau alteori formând o stea
Ce-ntruchipează nemurirea.
*
Și uite-așa pe ou purtată
O icoană de-altădată
Pe care au pictat-o lin
Țărani cu sufletul blajin.⁴

Acest articol este rodul atelierului de încondeiat ouă, organizat în anul 2017 de grupul Colindita:

Monica Drăgan, Anna-Maria Kozma, Adela Almași, Oana Domnu și Cristina Cristescu.

Surse bibliografice: Arthur Gorovei, *Ouăle de Paști*, Ernest Bernea, *Civilizația română sâtească* și dragusanul.ro

- 1 Ornamentele folosite la încondeierea ouălor sunt foarte variate și constituie un adevărat limbaj simbolic. Ele își au obârșia în credința popoarelor primitive, conform căreia întreaga lume s-a născut dintr-un ou cosmic, considerat un element sacru și utilizat în ritualurile sărbătorilor de primăvară la păgâni. Aceste practici au fost absorbite și împlinite în creștinism. Astăzi, popoarele creștine pun tradiția aceasta a ouălor pictate în legătură cu sângele - moartea și Învierea Dumnezeuului nostru, Făcătorul cerului și al pământului. În Bucovina, ouăle încondeiate se mai numesc și "muncite", deoarece pentru prepararea lor este nevoie de multă muncă, după cum a fost muncit și Domnul nostru Iisus Hristos.
- 2 Banda care înconjoară ca un brău oul, vertical sau orizontal, reprezintă viața omului pe pământ, și este ornată cu romburi și X-uri (care simbolizează cetatea, pământul roditor, sau succesiunea generațiilor, respectiv prietenia, unirea dintre oameni, fertilitatea), sau cu alte semne, a căror inspirație are trei mari izvoare: istoria biblică, cosmologia și lumea înconjurătoare. Majoritatea semnelor sunt ocrotite de Cruce.
- 3 Cele două calote care încadrează oul, fie echinoctial (pe orizontală), fie solstițial (pe verticală), simbolizează Veșnicia, care precede și respectiv succede planul pământescului. Suprafața calotelor este acoperită cu câte două cruci suprapuse (formând o floare sau o stea cu opt colțuri), și simbolizează faptul că ne naștem, trăim și murim sub semnul și ocrotirea Sfintei Cruci. Intrarea și ieșirea din viață sunt sugerate prin două porți (liniile duble, care reprezintă eternitatea), ornate cu elemente care simbolizează curgerea timpului (spirală) sau separarea binelui de rău (hașurile).
- 4 Vă gândiți acum, probabil, dacă țaranul român era conștient de simbolistica acestor semne atunci când le folosea, nu numai pe oul încondeiat, ci în toate aspectele din ritualul vieții sale: la arhitectura casei, pe vase, covoare, pe hainele de sărbătoare, și chiar și în cântece și colinde. Răspunsul este frumos formulat de Mircea Vulcănescu: "Toată lumea era concepută de [țaranul] român ca o revelație continuă, ca o permanentă teofanie"; lume la care putem avea acces și noi, omul modern, dacă o privim cu ochiul dinlăuntru și ne lăsăm cucerii de frumusețea ei nemuritoare.

MUZICA ȘI TĂCEREA – notițe de pelerinaj în Georgia

Este o dimineață răcoroasă și cenușie de iunie, la revărsatul zorilor. Nici nu îmi dau bine seama unde se termină întunericul nopții și unde începe cel al zilei. Înfrigați și oboșiți, un mănunchi de oameni așteaptă autobuzul. Câte un glas încearcă din când în când să învieze grupul, să dea binețe zilei ce începe, să facă o glumă. Crâmpeliul de conversație se stinge însă repede în liniștea cețoasă a dimineții. Huruitul autobuzului e și el tot un fel de tăcere, un glas fără grai, urcând pe drumuri uitate de drumari, prin neguri uitate de soare.

După o oră și jumătate, la capătul unui drum de pietriș cu totul neîn-căpător, autobuzul se oprește ca la poarta celuiilalt tărâm, unde calul fermecat nu îl mai poate însoți pe Făt Frumos. Toți călătorii coboară, zgribuliți în dimineața care stă pe loc, în care soarele nu răsare, ci doar vântul se întetește pe măsură ce înaintăm prin pădure spre culmea dealului. După un lung sfert de ceas, copacii se opresc la un zid înalt de piatră și trecând pe sub portal în luminiș, ne găsim deasupra văii. La picioarele noastre, sub Muntele Saguramo, curge Aragvi, iar de partea cealaltă, în lumina cernită se înalță de 2500 de ani Mtskheta. În dreapta, în mijlocul grădinii, ușa deschisă dă semn că este deja ora 7. Fără freamăt intrăm și ne găsim loc pe sub arcade, în cele trei laturi. Prin ferestrele înguste pătrund păreri de lumină, pe lângă pereți tremură câte o făclie, iar prin ușa deschisă se aud primele picături de ploaie. Cu glas lin și de neînțeles, din altar părintele stareț binecuvântează.

De lângă tetrapod o singură voce rostește rar și adânc răspunsurile. Fără a cânta și fără a ridica glasul, monahul răspunde față către față celui din altar, când preotului, când Domnului. Încremenți în frigul de veacuri al bisericii, ne ținem respirația ca să nu pierdem niciunul din aceste cuvinte străine ce susură sub naos, pătrund în suflete, sădesc rugăciune. Din spatele coloanei, nu sunt eu cea care participă aici la taină. N-aș ști să spun cum mă cheamă dacă cineva m-ar întreba. Așa trebuie să fi fost prima Sfântă Liturghie pe acest pământ, „în duh și în adevăr”.

Aceasta trebuie să fi fost liturghia cum o slujea Sfântul Ioan de Zedzeni, care odihnește în mormântul din stânga altarului. Poate a adus cu el această tradiție de slujire din Siria, sau poate a găsit-o pe aceste meleaguri, vie din vremea propovăduirii Sfintei Nina celei întocmai cu apostolii. Credincioșii au păstrat-o ca pe o comoară, prețuind-o cu dreptate și după crearea muzicii bisericești polifonice, împletire suavă și nepământeană de glasuri cuvioase. Liturghia din zilele de rând a rămas cea rostită, iar cea din duminică și sărbători, polifonică. Ca și cum omul conștient de nimicnicia și păcatul său, nu îndrăznește să ridice cântare la tronul ceresc, ci cu smerenie îi vorbește lui Dumnezeu prin glasul rugăciunii. Iar în zilele de duminică, copleșit de minunea Învierii, nu își poate stăvili bucuria și cu frică sfântă înalță cea mai frumoasă muzică pe care a putut-o vreodată crea. Așa trebuie să fie și în Rai, liniștea în care suflă ca „o adiere de vânt subțire” glasul Domnului, acolo în tăcere sufletul se umple de dragostea fără margini a lui Dumnezeu. Iar în sărbători cetele sfinților și ale îngerilor cu frică aduc cântare Sfintei Treimi, din preaplinul bucuriei lor. Legenda spune că Georgia este colțul de Rai în care voia să locuiască Domnul înainte de a se așeza în cer.

Slujba s-a sfârșit de mult, dar ne îndurăm cu greu să ieșim din biserică străveche și rece. Ne închinăm îndelung, iar și iar, la mormântul Sfântului Ioan, mulțumind pentru darul primit. Afară și soarele a luat binecuvântare să răsară și încălzește o zi frumoasă de vară. Negurile s-au risipit, vântul

s-a domolit și Georgia își desfășoară înaintea noastră veșmântul său verde strălucitor.

De la Sfântul Ioan am continuat pelerinajul pe urmele celor doisprezece ucenici ai săi, părinții asirieni care au propovăduit creștinismul în Georgia în secolele V și VI. Am ascultat liniștea în stea deșertică unde s-a retras Sfântul David Gareja, în bisericile troglodite din pustiu Udabno (deșert, în limba georgiană), unde nu cântă decât vântul unduind valuri verzi. Ne-am închinat la Sfântul Iosif, episcopul mării catedrale din Alaverdi, la Sfântul Zenon de la Ikalto, la Sfântul Shio îndelung postitorul, la Sfântul Antonie, stâlpnicul de la Marktopi, și la Sfântul Isidor, episcop de Samtavi. Am cunoscut și îndrăgit sfinți georgieni din alte timpuri: Sfânta Nina, luminătoarea Georgiei, Sfântul Gabriel Mărturisitorul, nebun pentru Hristos din perioada comunistă, un lung șir de sfinți regi și regine, propovăduitori și apărători ai creștinismului în Caucaz, între care strălucește Sfânta Muceniță Regina Ketevan, Constantin Brâncoveanu al Georgiei. Nu în ultimul rând, ne-am închinat la Tsageri la mormântul Sfântului Maxim Mărturisitorul care s-a stins la adânci bătrâneți în Georgia, mut, după ce fusese schingiuit pentru mărturisirea dreptei credințe.

Zece zile cât o zi... Ne-am întors fiecare acasă, din leagănul Georgiei în lumea largă, pe urmele Sfântului Sfințitului Mucenic Antim Ivireanul, mitropolitul Țării Românești, care a sădit o mlădiță georgiană cu mult rod în pământul românesc. Pentru a cărui dragoste de mult am visat să ajung în Georgia, cu a cărui binecuvântare am împlinit călătoria, și pentru ale cărui rugăciuni să dea Domnul să fie de folos. Amin!

Iulia Cârjeu

Pe Golgota

de Preot Costică Moroianu

Pe Golgota vieții noastre	Vrea din jertfa-I împreună
Duce crucea lumii-ntregi	Să-nviem în veșnici zori.
Plâns de îngeri și de astre,	
Cel ce-i Rege peste regi.	Grabnic I se bat piroane
	În picioare și în mâini,
Crucea-i grea, dar nu se plânge,	Și Cuvântul plin de rane,
Sub ea cade biciuit	Frânt pe cruce-i și în pâini.
Și-n iubirea Lui ne strânge	
Și se lasă răstignit.	Și în fiecare-nvie,
	Moartea lumii înfrângând,
Spinii, fruntea-I încunună	Spre-a fi vii în veșnicie,
Și din sânge răsar flori,	În iubirea-I, luminând.

Părintele Ioan Iovan - un slujitor plin de har și un mare trăitor în Domnul

Anul acesta se vor împlini 10 ani de la mutarea la Domnul a Părintelui Ioan Iovan (1922 - 2008), cel care a pățimit în închisorile comuniste (Galați, Văcărești, Jilava, Gherla, Bacău, Aiud) timp de peste nouă ani.

Cu numele Silviu Cornel se năștea la 26 iunie 1922, ca al optulea copil al familiei preotului Gavriil și a preotesei Maria Iovan din localitatea Husasău de Criș (Bihor), cel care va deveni monahul Ioan. A făcut școala primară în satul natal, liceul în Oradea, iar Facultatea de Teologie la Cluj. Erau vremuri grele, Ardealul de Nord fusese cedat în 1940 Ungariei fasciste ca urmare a Dictatului de la Viena. În 1946 și-a susținut teza de licență, intitulată „Sfânta Euharistie și viața mistică”, la Facultatea de Teologie din Sibiu, iar în 1947 a început doctoratul în teologie cu Părintele Profesor Dumitru Stăniloae. Răvnind după dăruirea totală în slujba Domnului, va fi călugărit în Mănăstirea Sihastru (Vrancea) de către Episcopul Antim Nica, primind numele de Ioan. Este hirotonit în 1948 diacon și în 1949 ieromonah, pentru Mănăstirea Vladimirești (Galați). Părintele Ioan a fost hirotonit, cu binecuvântarea necesară, de episcopul Nicolae Popovici din Oradea, care era episcopul plaiurilor sale de baștină, dar și omul cărui i se asemena prin râvna pentru Biserică și intransigența față de puterea comunistă ce se instala. Pentru această atitudine, episcopul Nicolae Popovici a plătit cu înlăturarea din scaun și moartea în condiții umile, iar Părintele Ioan cu ani grei de temniță. În cei șapte ani de slujire la Vladimirești (1948 - 1955) Părintele Ioan a militat pentru o viață duhovnicească intensă, întemeiată pe deasa împărtășire. Afluența mare de credincioși la Mănăstirea Vladimirești și mișcarea duhovnicească ce se năștea în jurul acestor vetre de spiritualitate n-a fost pe placul puterii comuniste. Rezultatul a fost arestarea pe 30 martie 1955 a Părintelui Ioan și caterisirea lui, sub presiunea factorului politic. După o anchetă dură la Securitatea din Galați a urmat procesul și sentința de condamnare la moarte, dată în prima instanță, care s-a comutat apoi în condamnare pe viață. Părintele Ioan a executat nouă ani și jumătate de temniță, până în 1964, când au fost amnistiați deținuții politici. Dânsul spunea după 1990: „Nu pot și nu vreau să uit închisoarea. Acolo am trăit cele mai înălțătoare momente spirituale din viața mea. Acolo m-am născut a doua oară și Dumnezeu mi-a dat să trăiesc nenumărate minuni, să-I cunosc puterea.” Vorbind despre perioada suferințelor din timpul detenției, Părintele Ioan mărtu-

rise: „este un miracol că am ieșit viu din închisoare, dar cel mai mare miracol în celulă era să-ți păstrezi mintea întreagă, să rabzi până la capăt și să mulțumești lui Dumnezeu, chiar și atunci când erai în cea mai neagră suferință.”

După ieșirea din închisoare, părintele s-a stabilit în București, iar în 1979 a scris un memoriu pe care l-a predat ÎPS Mitropolit Antonie Plămădeală, pe atunci secretar al Sfântului Sinod, iar acesta l-a prezentat Sfântului Sinod și l-a susținut, ceea ce a dus la ridicarea caterisirii pe data de 26 iunie 1979. Apoi părintele a slujit un an la Mănăstirea Cernica și alți doisprezece ani la Mănăstirea Plumbuita din București. Începând din 1991 s-a instalat la Mănăstirea Recea (județul Mureș), desfășurând o lucrare duhovnicească și misionară importantă și contribuind la ridicarea acestei frumoase mănăstiri. Părintele Ioan Iovan s-a mutat la cele veșnice pe 17 mai 2008 la Mănăstirea Recea, ctitoria sa. De la dânsul ne-au rămas două cărți: „A fost frumos la Gherla!” (Ed. Patmos, 2008) și „Cuvinte împărtășite de Părintele Ioan și Maica Stareța Cristina” (Ed. Reîntregirea, 2008).

În anii de temniță, deși fusese maltratat mereu, Părintele Ioan spunea totdeauna colegilor de suferință, „nu avem voie să urâm și să dușmănim pe nimeni, Dumnezeu vede totul și va judeca, noi să ne închinăm și să spunem ”Dumnezeu să-i ierte”.

Ca slujitor și duhovnic la Mănăstirea Recea era mereu prezent în mijlocul credincioșilor, predica cu orice ocazie și îndemna: „Nu disperați, nu vă deznădăjduiți, vă rog, că ce-i valabil astăzi, nu-i și mâine, poimăine, peste o lună sau peste un an. Nu vă descurajați! În toate privințele, cereți ajutor lui Dumnezeu și Maica Domnului nu va înceta să vă ajute!”

Pr. Romică Nicolae Enoiu

Rugăciune către Maica Domnului

de Vasile Militaru

Prea Curată Maică, Pururea Fecioară,
Sufletul din mine nu-l lăsa să moară,
Ci revarsă, Sfântă, peste el, de sus,
Mila Ta cea mare, mila lui Iisus!...
Îngeri împrejur-mi fă să se adune,
Să-mi arate calea către cele bune,
Să-mi îndrepte pașii pe cărarea milei,
La-nceputul nopții, la-nceputul zilei!...
Să gonească toate duhurile rele,
Ce pândesc în drumul viețuirii mele,
Bietului meu suflet să-i dea viață nouă,
Să răsfrângă cerul ca un bob de rouă!...
Frânt de umilințe, cu adânci suspine,
Sufletul la Tine vine să se-nchine:
Mila Ta din ceruri peste el coboară,
Maică Prea Curată, pururea Fecioară!

CATEHISM - DESPRE CONȘTIINȚA CREȘTINULUI

Ce este conștiința morală? Conștiința morală este glasul lui Dumnezeu în sufletul credinciosului, glas care-l îndeamnă la împlinirea legii morale. Glasul acesta îl poate cunoaște fiecare, căci după credința noastră conștiința s-a născut deodată cu omul. Ea este de obârșie dumnezeiască. Sfântul Ioan Gură de Aur scria: "Când Dumnezeu l-a făcut pe om, a sădit în fiecare judecata nemincinoasă a binelui și a răului, adică regula conștiinței". (Sfântul Ioan Gură de Aur, Expunere la Psalmul 147, 3, Migne, P.G., vol. LV, col. 482).

La ce-i slujește omului conștiința? Conștiința slujește drept călăuză la împlinirea legii. Ea este judecătorul neadormit și aspru, care nu se poate cumpăra cu nimic și care se pronunță asupra fiecărei fapte, arătând dacă aceasta este bună sau rea și deci dacă trebuie săvârșită sau nu. Ea își ridică glasul atât înainte de săvârșirea unei fapte, cât și după săvârșirea ei. Înainte de săvârșirea unei fapte, conștiința spune dacă fapta este bună sau rea și ne sfătuiește să o împlinim sau nu. După săvârșirea fapte, tot ea ne judecă. Dacă am ascultat de glasul ei, dacă ne-am împlinit datoria și ne-am ferit de fapte rele, atunci conștiința ne răsplătește cu bucurie, mulțumire și liniște sufletească. Iar dacă n-am ascultat de glasul conștiinței și am săvârșit fapte rele, atunci ea ne pedesește cu aspre muștrări; simți neliniște și apăsare în suflet. De aceea, creștinul trebuie să asculte totdeauna de glasul conștiinței sale. Orice lucrare potrivnică conștiinței este rea și aduce pedeapsa, precum citim în Sfânta Scriptură: "Tot ce nu este din credință (adică din convingere intimă) este păcat" (Romani 14, 23).

Găsim în Sfânta Scriptură pilde despre lucrarea conștiinței? Da. Iată câteva: Conștiința îi muștra pe protopărinții Adam și Eva după ce au călcat porunca dumnezeiască (Facere 3, 10); ea îl urmărește pe Cain, care nu-și mai găsește liniștea după uciderea fratelui său Abel (Facere 4, 13); ea oprește pe frații lui Iosif de a-i ridica acestuia viața (Facere 37, 26); ea aduce căința lui David pentru fărâdelegile sale și rămâne statornică în inima lui Iov, care primește cu răbdare toate loviturile vieții (Iov 1, 21); ea rușinează pe acuzatorii femeii păcătoase (Ioan 8, 9); ea naște căința în inima fiului risipitor (Luca 15, 18) și în inima lui Iuda, vânzătorul Mântuitorului (Matei 27, 3-4).

Poate conștiința să dispară vreodată din sufletul omului? Niciodată. Ea poate să fie adormită prin nepăsarea omului față de datoriile sale, poate să fie întunecată printr-o viață de păcat, dar nu poate să fie nimicită niciodată, fiindcă ea este de la Dumnezeu. Nici cei mai mari făcători de rele nu pot înăbuși în ei, cu totul, glasul conștiinței. Ea îi urmărește mereu cu muștrările ei, încât mulți ajung la deznădăjduire și își curmă singuri firul vieții, ca Iuda.

Ce datorie avem față de conștiința noastră? Avem datoria de a o păstra totdeauna curată și de a o ține în stare trează prin rugăciune, post, împărtășirea cu Sfintele Taine și prin cunoașterea tot mai temeinică a învățaturii creștine. Căci conștiința morală ne îndeamnă la făptuirea binelui, dreptății și dragostei creștine, adică la împlinirea legii morale.

Stă în puterea credinciosului să îplinească îndemnurile conștiinței? Se poate hotărî el, când voiește, spre fapta bună sau spre fapta rea? Da. Credinciosul poate aceasta, fiindcă este creat cu voie liberă, iar Dumnezeu îi respectă libertatea (Apocalipsă 3, 20).

Catehism Ortodox/PER

Chemarea lui Iisus

de Părintele Arsenie Boca

Voi, care nu știurăți ce-i binele în viață
Și nici căldura sfântă ce inima dezgheață,
Voi, care în durere ați suspinat și-ați plâns
Și cântul fericii în inimi vi s-a stins,
Veniți, Stăpânul lumii, Iisus, vă cheamă-ntruna
Și mâinile-Și întinde s-astâmpere furtuna.

Voi, pentru care viața n-a fost decât un chin
Și zâmbetul durere, iar râsul un suspin,
Voi, ce-ați ascuns trecutul sub lespezile reci
Și plângeți fericea ce ați pierdut în veci,
Veniți cu ochii-n lacrimi, dar cu privirea sus,
Găsi-veți mângâiere la sânul lui Iisus.

Voi toți, care în viață ați căutat uitarea
Păcatelor în cupa, ce v-o întinse desfătarea
Și surzi ați fost la glasul ce cobora de sus,
Azi, până mai e vreme, vă-ntoarceți la Iisus;
Spuneți-I Lui durerea și El vă va-ntări,
Povara vieții voastre cu El veți împărți.

Voi, care nu știurăți ce-i adevărul viu
Și-n aiurare spuneți că cerul e pustiu,
Sătui de-nțelepciune, o, voi ce vă trudiți
Să dărâmați și-n urmă nimic să nu clădiți,
Rugați-vă, și-atunci ca să simțiți nu-i greu
Și-n cer, și-n jurul vostru, și-n voi pe Dumnezeu.

Oricare-ați fi în pace, veniți, veniți la El,
Pe nimeni niciodată n-a izgonit defel;
Cu milă vă primește și brațele-Și întinde,
În dragostea-I cerească Iisus pe toți cuprinde;
La pieptul Lui cel dulce iubindu-L vă-ncălziți,
Iisus este-nvierea, veniți la El, veniți!

